

Rolnictwo w województwie podlaskim w 2022 r.

Agriculture in Podlaskie Voivodship in 2022

Rolnictwo w województwie podlaskim w 2022 r.

Agriculture in Podlaskie Voivodship in 2022

Urząd Statystyczny w Białymstoku Statistical Office in Białystok

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Białymstoku

Statistical Office in Białystok

pod kierunkiem

supervised by

Ewa Kamińska-Gawryluk

Zespół autorski

Editorial team

Aldona Nagórka, Anna Szeszko

Prace redakcyjne

Editorial work

Marzena Bylińska, Joanna Orłowska

Tłumaczenie

Translation

Kinga Justyna Karwowska, Ewa Kępa

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Marzena Bylińska

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

bialystok.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Białymstoku przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji zatytułowanej „Rolnictwo w województwie podlaskim”.

Opracowanie zawiera informacje o produkcji roślinnej, pogłowie zwierząt gospodarskich, poziomie i wartości skupu produktów rolnych, kształtowaniu się cen na rynku rolnym oraz czynnikach wpływających na wielkość produkcji upraw rolnych i ogrodniczych w 2022 r., natomiast informacje na temat produkcji ważniejszych produktów zwierzęcych oraz globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej zaprezentowane w publikacji dotyczą 2021 r. W celu zobrazowania przemian i tendencji w rolnictwie, dane zestawiono z analogicznymi wielkościami z roku poprzedniego, a niektóre informacje zostały przedstawione w retrospekcji od 2000 r. Wybrane dane dla województwa podlaskiego zaprezentowano w odniesieniu do kraju i innych województw.

Oddając w Państwa ręce niniejszą publikację, mam nadzieję, że będzie ona źródłem przydatnych informacji dla osób zainteresowanych przedstawioną w niej tematyką. Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować respondentom za przekazywanie danych stanowiących podstawę do opracowania informacji statystycznych z zakresu rolnictwa w naszym regionie. Zwracam się także z uprzejmą prośbą o zgłaszanie uwag i sugestii, które będą pomocne w kształtowaniu treści kolejnych edycji prezentowanej publikacji.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, lipiec 2023 r.

Preface

Statistical Office in Białystok is pleased to present the next edition of the publication titled "Agriculture in Podlaskie Voivodship".

The elaboration contains basic information on crop output, livestock population, the level and value of procurement of agricultural products, prices on the agricultural market as well as factors affecting the volume of production of agricultural and horticultural crops in 2022, while information on production of major livestock products as well as on gross, final and market agricultural output presented in the publication regard 2021. To illustrate changes and tendencies in agriculture, data have been compared with the analogous values of the previous year and selected information has been shown in a retrospective since 2000. Certain data for Podlaskie Voivodship have been shown against the background of the country and other voivodships.

Presenting the following publication, I hope that it will be a source of interesting and useful information for people interested in this subject. At the same time I would like to express my gratitude to all respondents for providing data being the basis for statistical elaborations on agriculture in the region. I would also like to ask for comments and suggestions that will contribute to shaping and enriching both the content of subsequent editions of this publication.

Director
Statistical Office in Białystok

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, July 2023

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Spis treści	5
Contents	
Spis tablic	7
List of tables	
Spis wykresów	9
List of charts	
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	10
Symbols. Major abbreviations	
Synteza	11
Executive summary	12
Rozdział 1. Produkcja roślinna	13
Chapter 1. Crop output	
1.1. Warunki agrometeorologiczne	13
1.1. Agrometeorological conditions	
1.2. Zboża	15
1.2. Cereals	
1.3. Strączkowe jadalne	22
1.3. Edible pulses	
1.4. Ziemniaki	23
1.4. Potatoes	
1.5. Rośliny oleiste	25
1.5. Oil crops	
1.6. Uprawy pastewne	27
1.6. Fodder crops	
1.7. Uprawy ogrodnicze	32
1.7. Garden crops	
1.7.1. Warzywa gruntowe	32
1.7.1. Ground vegetables	
1.7.2. Owoce	35
1.7.2. Fruit	
Rozdział 2. Produkcja zwierzęca	39
Chapter 2. Animal output	
2.1. Bydło i owce	39
2.1. Cattle and sheep	
2.2. Trzoda chlewna	43
2.2. Pigs	

2.3. Drób	46
2.3. Poultry	
2.4. Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych	47
2.4. Production of major animal product	
Rozdział 3. Skup produktów rolnych	50
Chapter 3. Procurement of agricultural products	
Rozdział 4. Ceny w rolnictwie	54
Chapter 4. Prices in agriculture	
Rozdział 5. Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza	58
Chapter 5. Gross, final and market agricultural output	
Uwagi ogólne	62
General notes	64
Aneks	66
Appendix	
I. Rolnictwo w województwie podlaskim na tle kraju i pozostałych województw w 2022 r.	66
I. Agriculture in Podlaskie Voivodship against the background of the country and other voivodships in 2022	
II. Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie	68
II. Trends and major economic and production results in agriculture	

Spis tablic

List of tables

	Str. Page
Tablica 1. Średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów atmosferycznych w okresie od sierpnia 2021 r. do marca 2022 r. na tle norm wieloletnich	13
Table 1. Average monthly air temperatures and precipitation in the period of August 2021–March 2022 against the background of multi-year norms	
Tablica 2. Średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów atmosferycznych w okresie od kwietnia do października 2022 r. na tle norm wieloletnich	14
Table 2. Average monthly air temperatures and precipitation in the period of April–October 2022 against the background of multi-year norms	
Tablica 3. Powierzchnia uprawy zbóż	16
Table 3. Crop area of cereals	
Tablica 4. Plony zbóż	17
Table 4. Yields of cereals	
Tablica 5. Plony zbóż w województwie podlaskim na tle kraju	19
Table 5. Yields of cereals in Podlaskie Voivodship against the background of the country	
Tablica 6. Zbiory zbóż	20
Table 6. Production of cereals	
Tablica 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory strączkowych jadalnych	22
Table 7. Crop area, yields and production of edible pulses	
Tablica 8. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków	24
Table 8. Area, yields and production of potatoes	
Tablica 9. Produkcja zbóż i ziemniaków w przeliczeniu na jednostki zbożowe	24
Table 9. Production of cereals and potatoes in terms of cereal units	
Tablica 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych	25
Table 10. Crop area, yields and production of oil crops	
Tablica 11. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory rzepaku i rzepiku	25
Table 11. Crop area, yields and production of rape and turnip rape	
Tablica 12. Powierzchnia paszowa	27
Table 12. Feed area	
Tablica 13. Powierzchnia roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych w plonie głównym użytkowanych na pasze	28
Table 13. Area of fodder crop planted on arable land as major crops used for feed	
Tablica 14. Plony nasion roślin pastewnych	29
Table 14. Yields of fodder seeds	
Tablica 15. Plony roślin pastewnych	30
Table 15. Yields of fodder crops	
Tablica 16. Produkcja z łąk trwałych	30
Table 16. Permanent meadows production	
Tablica 17. Struktura powierzchni i zbiorów z łąk trwałych w 2022 r.	31
Table 17. Structure of permanent meadow area and production in 2022	

Tablica 18. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych	33
Table 18. Crop area, yields and production of ground vegetables	
Tablica 19. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory z drzew owocowych w sadach	36
Table 19. Crop area, yields and production of tree fruit in orchards	
Tablica 20. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	38
Table 20. Crop area, yields and production of fruit bushes and berry fruit	
Tablica 21. Pogłowie bydła	39
Table 21. Cattle livestock	
Tablica 22. Struktura pogłowia bydła i owiec	42
Table 22. Structure of cattle and sheep livestock	
Tablica 23. Pogłowie owiec	43
Table 23. Sheep livestock	
Tablica 24. Pogłowie trzody chlewnej	44
Table 24. Pig livestock	
Tablica 25. Struktura pogłowia trzody chlewnej	46
Table 25. Structure of pig livestock	
Tablica 26. Pogłowie drobiu	46
Table 26. Poultry livestock	
Tablica 27. Produkcja żywca rzeźnego w wadze żywej	47
Table 27. Production of animals for slaughter in live weigh	
Tablica 28. Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów	48
Table 28. Production of meat, fats and pluck	
Tablica 29. Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych wełny owczej i miodu	49
Table 29. Production of cows' milk, hen eggs, sheep wool and honey	
Tablica 30. Skup ważniejszych produktów rolnych	51
Table 30. Procurement of major agricultural products	
Tablica 31. Wartość skupu produktów rolnych	53
Table 31. Procurement value of agricultural products	
Tablica 32. Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym	54
Table 32. Average prices of arable land and meadows in private turnover	
Tablica 33. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	56
Table 33. Average procurement prices of major agricultural products	
Tablica 34. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2022 r.	57
Table 34. Average marketplace prices received by farmers in 2022	
Tablica 35. Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej	59
Table 35. Indices of gross, final and market agricultural output	
Tablica 36. Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej	60
Table 36. Structure of gross and market agricultural output	

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Struktura powierzchni uprawy zbóż w 2022 r.	17
Chart 1. Structure of cereals sown area in 2022	
Wykres 2. Plony zbóż z 1 ha	18
Chart 2. Yields of cereals per 1 ha	
Wykres 3. Zbiory zbóż	21
Chart 3. Production of cereals	
Wykres 4. Powierzchnia uprawy ziemniaków	23
Chart 4. Area of potatoes	
Wykres 5. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku	26
Chart 5. Crop area of rape and turnip rape	
Wykres 6. Powierzchnia uprawy kukurydzy	28
Chart 6. Crop area of maize	
Wykres 7. Struktura powierzchni uprawy roślin pastewnych na gruntach ornych w plonie głównym użytkowanych na pasze w 2022 r.	29
Chart 7. Structure of crop area of fodder plants on arable land as major crops used for feed in 2022	
Wykres 8. Struktura powierzchni uprawy warzyw gruntowych w 2022 r.	32
Chart 8. Structure of crop area of ground vegetables in 2022	
Wykres 9. Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2022 r.	35
Chart 9. Structure of tree fruit production in orchards in 2022	
Wykres 10. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2022 r.	37
Chart 10. Structure of fruit bushes and berry fruit production in 2022	
Wykres 11. Pogłowie bydła	41
Chart 11. Cattle livestock	
Wykres 12. Pogłowie trzody chlewnej	45
Chart 12. Pig livestock	
Wykres 13. Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) i mleka krowiego	50
Chart 13. Indices of procurement of basic cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) and cows' milk	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” "Of which"	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc	°C	stopień Celsjusza
mln	milion		centigrade
zł PLN	złoty złoty	dok. cont.	dokończenie continued
szt.	sztuka	p. proc.	punkt procentowy
kg	kilogram kilogram	np. e.g.	na przykład for example
dt	decytona deciton	r.	rok
t	tona tonne	poz.	pozycja
mm	milimetr millimetre	str.	strona
ha	hektar hectare	tj.	to jest
l	litr litre	itp.	i tym podobne
		Dz. U.	Dziennik Ustaw
		PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activities
		PSR	Powszechny Spis Rolny National Agricultural Census

Synteza

Z danych uzyskanych na podstawie wynikowego szacunku produkcji roślinnej wynika, że w czerwcu 2022 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego, zwiększyła się powierzchnia zasiewów zbóż – o 7,4 tys. ha (o 1,8%), areal uprawy roślin strączkowych jadalnych zbieranych na suche ziarno – o 1,5 tys. ha (ponad 2-krotnie) i roślin oleistych – o 5,4 tys. ha (o 28,6%), natomiast ograniczeniu uległa powierzchnia uprawy ziemniaków – o 8,0 tys. ha (o 60,6%) oraz warzyw gruntowych – o 0,1 tys. ha (o 4,1%). W omawianym okresie zaobserwowano zmniejszenie pogłowia zwierząt gospodarskich: bydła – o 20,9 tys. szt. (o 1,9%), owiec – o 1,1 tys. szt. (o 4,5%) i świń – o 49,6 tys. szt. (o 13,8%).

Ponadto w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zanotowano:

- niższą produkcję zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, co było wynikiem ograniczenia powierzchni ich zasiewów, zaś wyższą – rzepaku i rzepiku, na co wpłynęło zwiększenie arealu uprawy i lepsze plonowanie; zbiory zbóż zmniejszyły się o 68,5 tys. t (o 5,3%), a rzepaku i rzepiku wzrosły o 18,5 tys. t (o 31,0%),
- niższe o 202,9 tys. t (o 59,4%) zbiory ziemniaków na skutek zmniejszenia powierzchni ich uprawy,
- zmniejszenie produkcji siana łąkowego – o 1234,2 tys. t (o 36,1%),
- niższe o 5,8 tys. t (o 17,7%) zbiory warzyw gruntowych, co było efektem ograniczenia arealu,
- wzrost produkcji owoców z drzew owocowych w sadach – o 2,7 tys. t (o 18,9%), natomiast spadek produkcji owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych – o 1,5 tys. t (o 14,2),
- spadek (o 7,5%) skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych łącznie z mieszankami zbożowymi (w tym pszenicy – o 12,4%) oraz ziemniaków (o 31,6%), zaś wzrost skupu żyta (o 29,4%), żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego (odpowiednio o 1,1%, 5,9% i 28,5%), a także mleka (o 1,4%),
- wzrost cen zakupu/sprzedaży gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym,
- wzrost cen podstawowych produktów rolnych, zarówno w skupie, jak i w obrocie wolnorynkowym,
- pogorszenie uwarunkowań chowu trzody chlewnej; relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta uległa zmniejszeniu i ukształtowała się na poziomie 5,6 wobec 7,6 w 2021 r., natomiast relacja ceny skupu żywca wieprzowego do targowiskowej ceny jęczmienia wyniosła 4,6 wobec 5,9 rok wcześniej.

W 2021 r. globalna produkcja rolnicza (w cenach stałych) zwiększyła się w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim roku. Produkcja końcowa i towarowa były również wyższe niż rok wcześniej. W analizowanym okresie zarówno w przypadku produkcji globalnej, końcowej, jak i towarowej nastąpił wzrost produkcji zwierzęcej i roślinnej.

Executive summary

The data obtained on the basis of the final estimation of crop output show that in June 2022 compared to the corresponding data of the previous year, the sown area of cereals has increased by 7.4 thousand ha (by 1.8%), of edible pulses harvested for dry grain – by 1.5 thousand ha (more than twice) and of oil crops – by 5.4 thousand ha (by 28.7%), while the area of potato cultivation has decreased by 8.0 thousand ha (by 60.6%) and of ground vegetables – by 0.1 thousand ha (by 4.1%). In the discussed period, a reduction in livestock population was observed: cattle – by 20.9 thousand units (by 1.9%), sheep – by 1.1 thousand units (by 4.5%) and pigs – by 49.6 thousand units (by 13.8%).

Moreover, in 2022, in comparison with the previous year there were:

- a smaller production of basic cereals with cereal mixed, which was the result of reducing their sown area, while higher – of rape and turnip rape, which was the result of an increase in the cultivation area and better yielding; cereals harvest decreased by 68.5 thousand tonnes (by 5.3%), and rape and turnip rape harvest increased by 18.5 thousand tonnes (by 31.0%),
- a lower potato yield, by 202.9 thousand tonnes (i.e. by 59.4%), resulting from the decrease in the potato crop acreage,
- a decrease in a meadow hay production – by 1234.2 thousand tonnes (by 36.1%),
- a lower ground vegetables yield – by 5.8 thousand tonnes (by 17.7%) – resulting from a fall in ground vegetables acreage,
- a growth in the production of fruit from fruit trees in orchards – by 2.7 thousand tonnes (by 18.9%), whereas a decrease in the production from fruit bushes and plantations of berries – by 1.5 thousand tonnes (by 14.2%),
- a decrease (by 7.5%) in the procurement of basic consumption and fodder cereals including mixed cereals (of which wheat – by 12.4%) as well as potatoes (by 31.6%), and a growth in the procurement of rye (by 29.4%), cattle, pigs and poultry for slaughter (by 1.1%, 5.9% and 28.5% respectively) along with milk (by 1.4%),
- a growth in the procurement/sale prices of arable land and meadows in private trading,
- an increase in the prices of basic agricultural products, both in purchasing and in free market trade,
- worsening of pig farming conditions; the ratio of the purchase price of live pigs to the market price of rye decreased and amounted to 5.6 compared to 7.6 in 2021, while the ratio of the purchase price of live pigs to the market price of barley was 4.6 compared to 5.9 a year earlier.

In 2021, gross agricultural output (in constant prices) grew in comparison to the one noted in the previous year. Final and market output were also higher than a year earlier. In the analysed period, in the case of global, final as well as market output, there was an increase in animal and plant production.

Rozdział 1

Chapter 1

Produkcja roślinna

Crop output

1.1. Warunki agrometeorologiczne

1.1. Agrometeorological conditions

Jesień 2021

Autumn 2021

Warunki pogodowe panujące jesienią 2021 r. w województwie podlaskim były korzystne dla rolnictwa. Pozwoliły rolnikom na zakończenie siewu zbóż ozimych oraz zastosowanie nawozów w optymalnych terminach. Obfite opady zapewniły roślinom dobry rozwój przed zimowaniem, a stopniowe obniżanie temperatur powietrza wprowadziło je w stan zimowego spoczynku. Pierwsze opady śniegu oraz ujemne temperatury odnotowano w grudniu 2021 r., ale gruba okrywa śnieżna zalegająca na polach w drugiej połowie miesiąca skutecznie zabezpieczała rośliny przed mrozem.

Tablica 1. Średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów atmosferycznych^a w okresie od sierpnia 2021 r. do marca 2022 r. na tle norm wieloletnich

Table 1. Average monthly air temperatures and precipitation^a in the period of August 2021–March 2022 against the background of multi-year norms

Wyszczególnienie Specification	Miesiące Months							
	08	09	10	11	12	01	02	03
Średnia temperatura powietrza w °C: Average monthly air temperature in °C:								
1991–2020 ^b	17,5	12,6	7,2	2,5	-1,4	-3,1	-2,3	1,3
2021/22	16,0	11,5	7,9	3,9	-3,0	-0,5	1,6	1,5
Suma opadów atmosferycznych w mm: Precipitation in mm:								
1991–2020 ^b	70	54	50	41	40	36	32	36
2021/22	206	135	32	106	73	55	52	2

a Średnie temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach. b Dane dotyczą średnich miesięcznych z tego okresu.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Average monthly air temperatures and precipitation were calculated as the arithmetic means of average monthly values from two weather stations of the Institute of Meteorology and Water Management located in Białystok and Suwałki. b Data concern averages of a given period.

Source: data come from the Institute of Meteorology and Water Management.

Zima–jesień 2022

Winter–autumn 2022

Miesiące zimowe charakteryzowały się zmiennymi warunkami pogodowymi. Niewielkie przymrozki w połączeniu z występującą okresowo pokrywą śnieżną nie uszkodziły zimujących upraw. Nieznaczne straty zaobserwowane w oziminach były wynikiem chwilowych podtopień.

Tablica 2. Średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów atmosferycznych^a w okresie od kwietnia do października 2022 r. na tle norm wieloletnich

Table 2. Average monthly air temperatures and precipitation^a in the period of April–October 2022 against the background of multi-year norms

Wyszczególnienie Specification	Miesiące Months						
	04	05	06	07	08	09	10
Średnia temperatura powietrza w °C: Average monthly air temperature in °C:							
1991–2020 ^b	7,6	12,9	16,2	18,3	17,5	12,6	7,2
2022	5,6	11,4	17,9	17,8	20,1	10,4	9,8
Suma opadów atmosferycznych w mm: Precipitation in mm:							
1991–2020 ^b	36	61	66	86	70	54	50
2022	46	72	86	122	29	62	25

a Średnie temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach. b Dane dotyczą średnich miesięcznych z tego okresu.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Average monthly air temperatures and precipitation were calculated as the arithmetic means of average monthly values from two weather stations of the Institute of Meteorology and Water Management located in Białystok and Suwałki. b Data concern averages of a given period.

Source: data come from the Institute of Meteorology and Water Management.

W styczniu 2022 r. wystąpiły lokalnie opady śniegu i deszczu. Na polach uprawnych było mokro, a gdzieś pojawiły się zastoiska wodne, które ustąpiły w kolejnym miesiącu. Do połowy lutego pogoda sprzyjała pozostającym w zimowym spoczynku roślinom – występowały opady śniegu i deszczu, a temperatura oscylowała blisko zera. W drugiej połowie lutego obserwowano silne wiatry, utrzymujące się prawie do końca miesiąca. W ciągu dnia notowano dodatnie temperatury, zaś nocami występowały lokalnie przymrozki. Początkowo obawiano się negatywnego wpływu warunków atmosferycznych panujących w lutym na stan oziminy, jednak strat nie odnotowano. W drugiej połowie omawianego miesiąca opady ustąpiły i nie powróciły do połowy marca. Warunki panujące zimą były na tyle łagodne, że nie wyrządziły większych strat w uprawach. Nie zaobserwowano również rozwoju chorób grzybowych powyżej progu ekonomicznej szkodliwości. Problematyczny okazał się rozkład nawozów mineralnych wysianych do pierwszego zasilania roślin po zimie.

Przebieg pogody w marcu był na ogół korzystny dla rolnictwa. Zmienne temperatury powietrza oraz brak opadów zapowiadały trudne warunki uprawy roli i siewu roślin jarych. W południowej części regionu rolnicy rozpoczęli jednak siew zbóż już w II dekadzie marca, ale niska temperatura gleby i jej słabe uwilgotnienie opóźniały wschody roślin, szczególnie na glebach lekkich. Kwiecień przyniósł obfite opady deszczu, ale przy stosunkowo niskiej temperaturze powietrza. Anomalia pogodowa w postaci obfitych opadów śniegu w pierwszym dniu miesiąca nie spowodowała większych strat w założonych już uprawach jarych oraz w uprawach ozimych. W okresie wiosennym oziminy rozpoczęły rozwój w dobrej kondycji, a brak większych przymrozków i występujące opady deszczu dodatkowo je wzmocniły.

Występujące w czerwcu 2022 r. optymalne temperatury powietrza oraz dobre uwilgotnienie gleby sprzyjały wegetacji. Żniwa rozpoczęły się z około tygodniowym opóźnieniem w porównaniu z poprzednim rokiem. Zaistniała sytuacja była efektem opóźnionego początku wiosennej wegetacji, co natomiast wpłynęło na przesunięcie w czasie rozwoju roślin. W większej części regionu zbiory zbóż ozimych rozpoczęto w III dekadzie. Pełnię żniw można było zaobserwować pod koniec I dekady sierpnia, gdy dokonywano już zbiorów zbóż jarych, szczególnie owsa. Wysokie temperatury powietrza charakteryzowały okres żniw w I i II dekadzie sierpnia, stwarzając rolnikom dogodne warunki podczas zbiorów zbóż oraz ułatwiając zbiór słomy i planowanie kolejnych prac polowych.

1.2. Zboża

1.2. Cereals

Zboża, jeżeli nie zaznaczono inaczej, to:

- zboża podstawowe: pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto,
- mieszanki zbożowe na ziarno,
- gryka, proso, kukurydza na ziarno i pozostałe zbożowe, np. sorgo.

Powierzchnia uprawy zbóż ogółem pod zbiory w 2022 r. wynosiła 413,3 tys. ha i w porównaniu z zanotowaną w czerwcu 2021 r. zwiększyła się o 7,4 tys. ha, tj. o 1,8%. W strukturze zasiewów zboża zajmowały 62,8% wobec 64,5% rok wcześniej. Areal zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi osiągnął poziom 322,7 tys. ha i był o 37,5 tys. ha, tj. o 10,4% mniejszy niż przed rokiem.

W czerwcu 2022 r., w stosunku do analogicznego miesiąca roku poprzedniego, zwiększyła się powierzchnia uprawy:

- pszenicy ozimej – o 9,6 tys. ha (o 23,7%),
- żyta – o 0,1 tys. ha (o 0,1%),
- jęczmienia ozimego – o 4,4 tys. ha (o 55,5%),
- pszenżyta ozimego – o 5,8 tys. ha (o 8,9%),
- mieszanek zbożowych ozimych – 7,6 tys. ha (ponad 2,5-krotnie),
- gryki, prosa i innych zbożowych – o 2,5 tys. ha (o 47,8%),
- kukurydzy na ziarno – o 42,4 tys. ha (ponad 2-krotnie).

Zmniejszył się natomiast areal zasiewów:

- pszenicy jarej – o 0,3 tys. ha (o 2,7%),
- jęczmienia jarego – o 1,9 tys. ha (o 15,7%),
- owsa – o 4,2 tys. ha (o 8,3%),
- pszenżyta jarego – o 1,1 tys. ha (o 18,6%),
- mieszanek zbożowych jarych – o 57,6 tys. ha (o 49,0%).

W czerwcu 2022 r. formy ozime zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zajmowały powierzchnię 191,6 tys. ha, czyli o 27,5 tys. ha (o 16,7%) większą od zanotowanej rok wcześniej. Areal uprawy zbóż jarych obejmował 131,1 tys. ha i w odniesieniu do czerwca 2021 r. zmniejszył się o 65,0 tys. ha (o 33,1%).

W omawianym roku pod uprawę zbóż intensywnych (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) przeznaczono 158,8 tys. ha, czyli o 16,5 tys. ha (o 11,6%) więcej niż w roku poprzednim. Powierzchnia uprawy zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) ukształtowała się na poziomie 163,9 tys. ha i była o 54,0 tys. ha (o 24,8%) mniejsza niż przed rokiem.

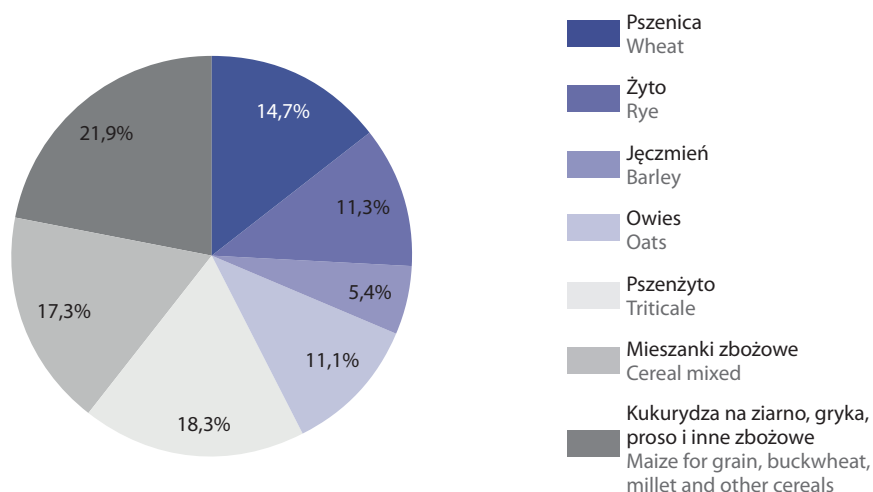
**Tablica 3. Powierzchnia uprawy zbóż
Stan w czerwcu**Table 3. Crop area of cereals
As of June

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w ha	in ha	2021=100
Ogółem Total	405934	413285	101,8
Zboża podstawowe z mieszankami Basic cereals with cereal mixed	360246	322749	89,6
pszenica wheat	51364	60638	118,1
ozima winter	40383	49949	123,7
jara spring	10981	10689	97,3
żyto rye	46627	46693	100,1
jęczmień barley	20001	22549	112,7
ozimy winter	7980	12411	155,5
jary spring	12021	10138	84,3
owies oats	49888	45725	91,7
pszenżyto triticale	70918	75641	106,7
ozime winter	65066	70876	108,9
jare spring	5852	4765	81,4
mieszanki zbożowe cereal mixed	121448	71502	58,9
ozime winter	4074	11679	286,7
jare spring	117374	59824	51,0
Gryka, proso i inne zbożowe Buckwheat, millet and othercereals	5160	7629	147,8
Kukurydza na ziarno Maize for grain	40528	82907	204,6

W czerwcu 2022 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, w strukturze zasiewów zbóż odnotowano wzrost udziału: pszenicy (o 2,0 p. proc.), jęczmienia (o 0,5 p. proc.), pszenżyta (o 0,8 p. proc.), kukurydzy na ziarno oraz gryki, prosa i innych zbożowych (o 10,7 p. proc.), natomiast spadek dotyczył: żyta (o 0,2 p. proc.), owsa (o 1,2 p. proc.) i mieszanek zbożowych (o 12,6 p. proc.).

**Wykres 1. Struktura powierzchni uprawy zbóż w 2022 r.
Stan w czerwcu**

Chart 1. Structure of cereals sown area in 2022
As of June

Tablica 4. Plony zbóż
Table 4. Yields of cereals

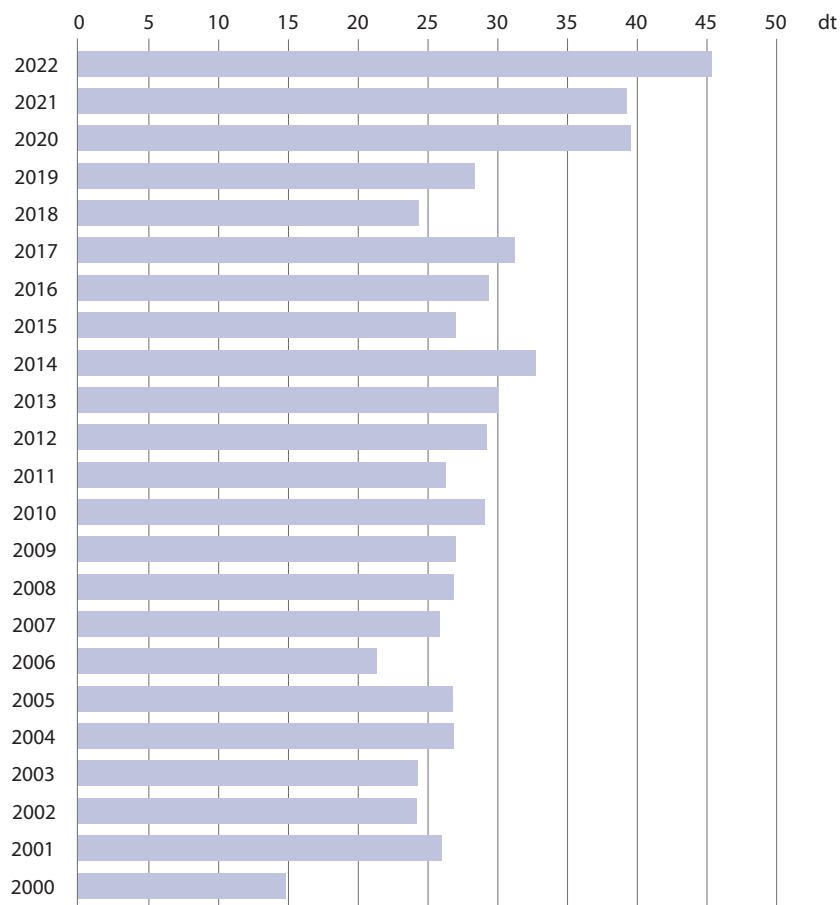
Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt		2021=100
Ogółem Total	39,2	45,3	115,6
Zboża podstawowe z mieszankami Basic cereals with cereal mixed	35,9	37,9	105,6
pszenica wheat	39,8	44,1	110,8
ozima winter	41,1	45,1	109,7
jara spring	35,2	39,3	111,6
żyto rye	32,1	32,5	101,2
jęczmień barley	36,1	39,9	110,5
ozimy winter	37,9	42,8	112,9
jary spring	34,9	36,4	104,3
owies oats	32,2	33,0	102,5
pszenżyto triticale	39,5	42,4	107,3
ozime winter	39,9	42,8	107,3
jare spring	35,5	36,5	102,8

Tablica 4. Plony zbóż (dok.)
Table 4. Yields of cereals (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt		2021=100
Zboża podstawowe z mieszankami (dok.) Basic cereals with cereal mixed (cont.)			
mieszanki zbożowe cereal mixed	34,9	33,9	97,1
ozime winter	33,2	35,4	106,6
jare spring	35,0	33,6	96,0
Gryka, proso i inne zbożowe Buckwheat, millet and other cereals	13,8	12,8	92,8
Kukurydza na ziarno Maize for grain	72,4	76,9	106,2

Plony zbóż ogółem w 2022 r. osiągnęły 45,3 dt z 1 ha i zwiększyły się o 15,6% w porównaniu z uzyskanymi rok wcześniej, a w odniesieniu do średnich w kraju były o 8,5% niższe. W Podlaskiem z 1 ha uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zebrano 37,9 dt ziarna, tj. o 5,6% więcej niż w roku poprzednim.

Wykres 2. Plony zbóż z 1 ha
Chart 2. Yields of cereals per 1 ha

W 2022 r. plony wszystkich zbóż zarówno jarych, jak i ozimych, były wyższe od zanotowanych rok wcześniej. Wyjątek stanowiły mieszanki zbożowe jare, których wydajność z 1 ha zmniejszyła się o 4,0% w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim roku. Wśród form jarych największy wzrost plonów zaobserwowano w przypadku pszenicy (o 4,1 dt/ha), natomiast wśród ozimin – w przypadku jęczmienia (o 4,9 dt/ha).

Tablica 5. Plony zbóż w województwie podlaskim na tle kraju
Table 5. Yields of cereals in Podlaskie Voivodship against the background of the country

Wyszczególnienie Specification	2021		2022		2021		2022		
	województwo podlaskie Podlaskie Voivodship			Polska Poland					
	z 1 ha w dt	per 1 ha in dt	2021=100	z 1 ha w dt	per 1 ha in dt	2021=100			
Ogółem Total	39,2	45,3	115,6	46,5	49,5	106,5			
Pszenica: ozima Wheat: winter	41,1	45,1	109,7	51,8	54,4	105,0			
jara spring	35,2	39,3	111,6	39,6	42,4	107,1			
Żyto Rye	32,1	32,5	101,2	33,1	36,0	108,8			
Jęczmień: ozimy Barley: winter	37,9	42,8	112,9	47,7	49,6	104,0			
jary spring	34,9	36,4	104,3	37,8	39,5	104,5			
Owies Oats	32,2	33,0	102,5	31,4	32,8	104,5			
Pszenżyto: ozime Triticale: winter	39,9	42,8	107,3	43,1	45,5	105,6			
jare spring	35,5	36,5	102,8	33,7	35,6	105,6			
Mieszanki zbożowe: ozime Cereal mixed: winter	33,2	35,4	106,6	36,6	37,5	102,5			
jare spring	35,0	33,6	96,0	33,7	33,8	100,3			
Gryka, proso i inne zbożowe Buckwheat, millet and other cereals	13,8	12,8	92,8	15,9	16,4	103,1			
Kukurydza na ziarno Maize for grain	72,4	76,9	106,2	74,7	71,1	95,2			

Produkcja ziarna zbóż w województwie podlaskim w 2022 r. wyniosła 1870,3 tys. t i była o 277,9 tys. t, tj. o 17,5% wyższa w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

W analizowanym roku produkcja ziarna zbóż ozimych (łącznie z mieszankami zbożowymi) osiągnęła 775,3 tys. t i była o 156,3 tys. t (o 25,2%) wyższa od uzyskanej w poprzednim roku. Zbiory pszenicy zwiększyły się o 59,5 tys. t (o 35,8%), zbiory żyta – o 2,1 tys. t (o 1,4%), mieszanek zbożowych – o 27,8 tys. t (ponad 3-krotnie), pszenżyta – o 44,1 tys. t (o 17,0%) i jęczmienia – o 22,8 tys. t (o 75,4%).

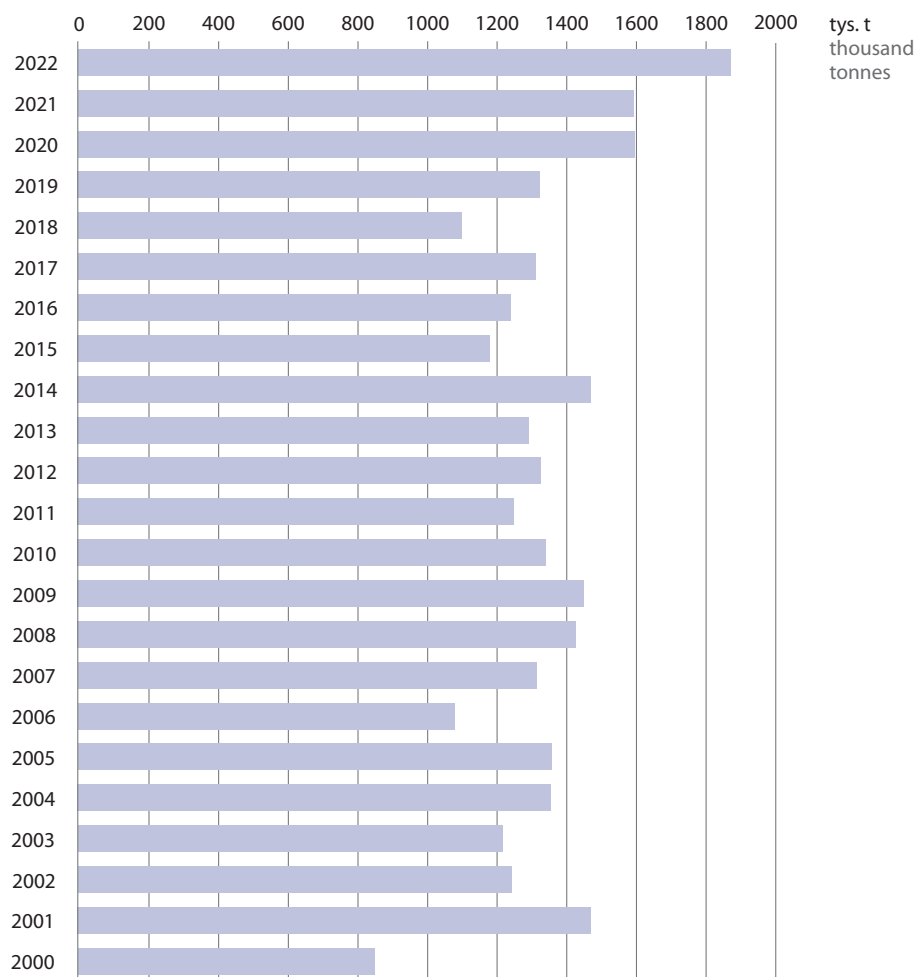
Zbiory zbóż podstawowych jarych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w 2022 r. wyniosły 448,1 tys. t i zmniejszyły się o 224,7 tys. t (o 33,4%) w stosunku do uzyskanych rok wcześniej. Spadek produkcji zanotowano wśród następujących gatunków zbóż: owsa – o 9,8 tys. t (o 6,1%), jęczmienia – o 5,1 tys. t (o 12,1%), pszenżyta – o 3,4 tys. t (o 16,3%) i mieszanek zbożowych – o 209,9 tys. t (o 51,1%), natomiast wzrost dotyczył pszenicy – o 3,4 tys. t (o 8,7%).

W 2022 r. zbiory gryki, prosa i innych zbożowych osiągnęły poziom 9,7 tys. t i zwiększyły się o 2,6 tys. t (o 36,6%) w stosunku do uzyskanych w poprzednim roku. Wzrost produkcji był wynikiem znacznego zwiększenia arealu ich uprawy. Produkcja kukurydzy na ziarno w analizowanym roku wyniosła 637,2 tys. t i była o 343,8 tys. t, tj. ponad 2-krotnie wyższa od zanotowanej przed rokiem, co było efektem ponad 2-krotnego wzrostu powierzchni jej uprawy oraz lepszego plonowania.

Tablica 6. Zbiory zbóż
Table 6. Production of cereals

Wyszczególnienie Specification	2021		2022	
	w dt	in dt	2020=100	
Ogółem Total	15924051	18703041	117,5	
Zboża podstawowe z mieszankami Basic cereals with cereal mixed	12918594	12233925	94,7	
pszenica wheat	2046272	2674882	130,7	
ozima winter	1659741	2254616	135,8	
jara spring	386531	420266	108,7	
żyto rye	1496727	1517232	101,4	
jęczmień barley	721975	899348	124,6	
ozimy winter	302442	530607	175,4	
jary spring	419533	368741	87,9	
owies oats	1606394	1508802	93,9	
pszenżyto triticale	2803879	3210672	114,5	
ozime winter	2596133	3036713	117,0	
jare spring	207746	173959	83,7	
mieszanki zbożowe cereal mixed	4243347	2422989	57,1	
ozime winter	135257	413683	305,8	
jare spring	4108090	2009306	48,9	
Gryka, proso i inne zbożowe Buckwheat, millet and other cereals	71230	97297	136,6	
Kukurydza na ziarno Maize for grain	2934227	6371819	217,2	

Wykres 3. Zbiory zbóż
Chart 3. Production of cereals

Na wielkość produkcji ziarna zbóż w 2022 r. miały wpływ następujące czynniki:

- dobry stan ozimin przed ich wejściem w stan zimowego spoczynku,
- wyższa niż przed rokiem ogólna powierzchnia uprawy zbóż,
- korzystne warunki agrometeorologiczne w okresie siewów zbóż ozimych,
- siewy zbóż jarych wykonane w optymalnych terminach,
- wyższe niż przed rokiem plonowanie wszystkich gatunków zbóż (z wyjątkiem mieszanek zbożowych jarych),
- bardzo chłodne noce i poranki w kwietniu utrzymujące zboża ozime w powolnej wegetacji,
- nierównomierny rozkład opadów,
- korzystne warunki atmosferyczne podczas żniw.

1.3. Strączkowe jadalne

1.3. Edible pulses

Strączkowe konsumpcyjne to: groch, fasola, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno (np. ciecierzycy). Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do powierzchni warzyw gruntowych.

W 2022 r. rośliny strączkowe jadalne zbierane na suche ziarno uprawiano na 2,8 tys. ha, czyli na powierzchni o 1,5 tys. ha, tj. ponad 2-krotnie większej niż przed rokiem.

Produkcja strączkowych jadalnych w omawianym roku wyniosła 6,5 tys. t, czyli zwiększyła się ponad 2-krotnie w stosunku do zanotowanej w 2021 r. O wyższych zbiorach zdecydowało znaczne zwiększenie powierzchni ich uprawy oraz wyższe plony z 1 ha, które stanowiły 104,5% wydajności z roku poprzedniego.

Tablica 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory strączkowych jadalnych

Table 7. Crop area, yields and production of edible pulses

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha	1345	2808	208,8
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	22,2	23,2	104,5
Zbiory w t Production in t	2982	6516	218,5

a Stan w czerwcu.

a As of June.

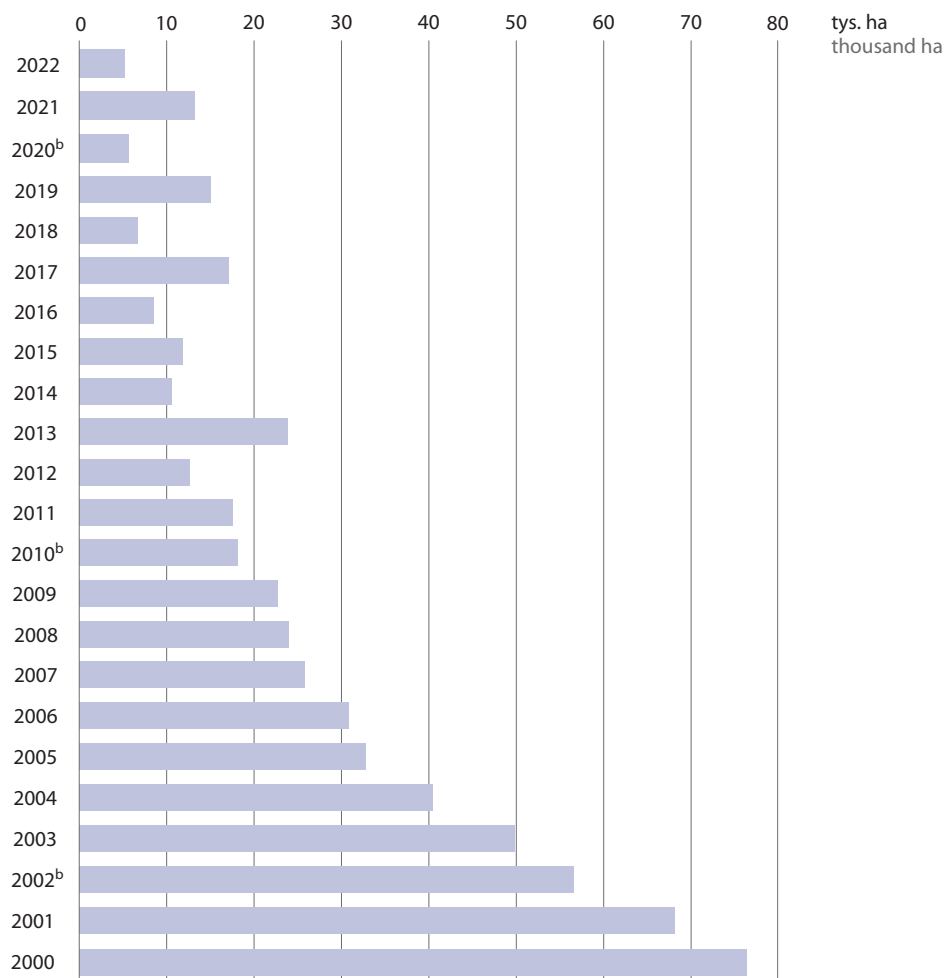
1.4. Ziemiaki

1.4. Potatoes

W 2022 r. ziemniaki zasadzono na powierzchni 5,2 tys. ha (bez powierzchni upraw w ogrodach przydomowych), czyli o 60,6% mniejszej niż przed rokiem. W strukturze zasiewów ziemniaki zajmowały 0,8% wobec 2,1% w czerwcu 2021 r.

Wykres 4. Powierzchnia uprawy ziemniaków^a
Stan w czerwcu

Chart 4. Area of potatoes^a
As of June

a Do 2019 r. łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych. b Dane Powszechnych Spisów Rolnych.
a Until 2019 including the area in kitchen gardens. b Data of the National Agricultural Censuses.

W omawianym roku zbiory ziemniaków wyniosły 138,7 tys. t i zmniejszyły się o 202,9 tys. t, tj. o 59,4% w odniesieniu do ich produkcji z 2021 r. Spadek zbiorów był efektem znacznego zmniejszenia powierzchni ich uprawy (o 8,0 tys. ha). Z 1 ha powierzchni uprawy ziemniaków zebrano średnio 266 dt bulw, co oznacza wzrost plonu o 3,1% w stosunku do wyszacowanego rok wcześniej.

Tablica 8. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków

Table 8. Area, yields and production of potatoes

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha	13239	5211	39,4
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	258	266	103,1
Zbiory w t Production in t	341566	138697	40,6

a Stan w czerwcu.
a As of June.

W 2022 r. produkcję zbóż i ziemniaków w przeliczeniu na jednostki zbożowe wyszacowano na 502,3 tys. t, czyli o 18,8 tys. t (o 3,9%) wyżej niż w roku poprzednim. Wpłynęły na to o 17,5% wyższe niż przed rokiem zbiory zbóż, podczas gdy produkcja ziemniaków zmniejszyła się o 59,4% w odniesieniu do zanotowanej rok wcześniej.

Tablica 9. Produkcja zbóż i ziemniaków w przeliczeniu na jednostki zbożowe^aTable 9. Production of cereals and potatoes in terms of cereal units^a

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w t	in t	2021=100
Ogółem Total	483493	502250	103,9
Zboża Cereals	398101	467576	117,5
Ziemniaki Potatoes	85392	34674	40,6

a W przeliczeniu: 1 dt zbóż = 4 dt ziemniaków.
a In terms of 1 dt of grains = 4 dt of potatoes.

1.5. Rośliny oleiste

1.5. Oil crops

W czerwcu 2022 r. rośliny oleiste uprawiano na powierzchni 24,5 tys. ha. Areał ich uprawy zwiększył się o 5,4 tys. ha, tj. o 28,6% w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem. W ogólnej strukturze zasiewów stanowiły one 3,7% wobec 3,0% w 2021 r.

Tablica 10. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych

Table 10. Crop area, yields and production of oil crops

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha	19034	24475	128,6
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	32,0	34,4	107,5
Zbiory w t Production in t	60950	84277	138,3

a Stan w czerwcu.
a As of June.

W czerwcu analizowanego roku 90,2% areału uprawy roślin oleistych zajmowały rzepak i rzepik, które uprawiano na 22,1 tys. ha, czyli na powierzchni o 3,7 tys. ha, tj. o 20,4% większej niż rok wcześniej.

Plony rzepaku i rzepiku z 1 ha wyszacowano na 35,4 dt, czyli o 8,9% wyżej niż przed rokiem. Ich zbiory wyniosły 78,1 tys. t i były o 18,5 tys. t (o 31,0%) większe od produkcji uzyskanej w 2021 r.

Tablica 11. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory rzepaku i rzepiku

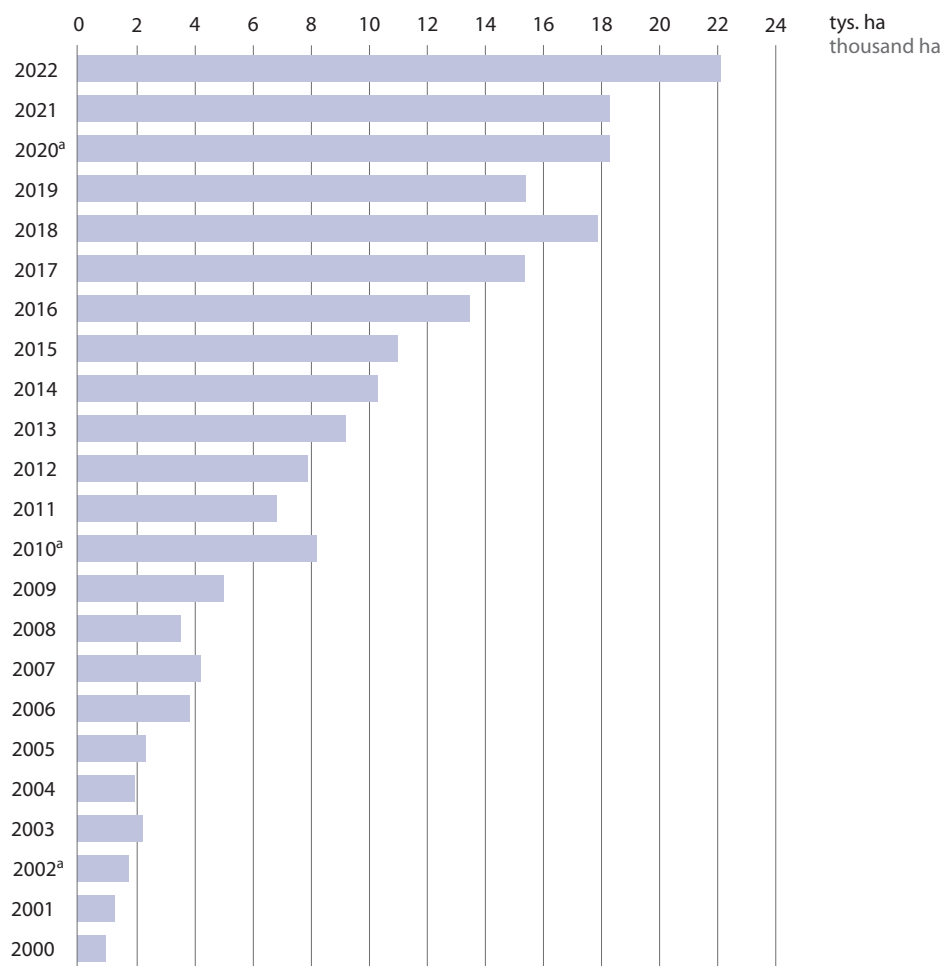
Table 11. Crop area, yields and production of rape and turnip rape

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha	18328	22071	120,4
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt	32,5	35,4	108,9
Zbiory w t Production in t	59620	78089	131,0

a Stan w czerwcu.
a As of June.

Wykres 5. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku Stan w czerwcu

Chart 5. Crop area of rape and turnip rape
As of June

^a Dane Powszechnych Spisów Rolnych.
^a Data of the National Agricultural Censuses.

Na wielkość produkcji nasion rzepaku i rzepiku w 2022 r. miały wpływ następujące czynniki:

- większy niż w poprzednim roku areał uprawy oraz wyższe plonowanie,
- optymalny termin siewu,
- korzystne warunki agrometeorologiczne w okresie wschodów i kielkowania rzepaku,
- odpowiednia ilość wilgoci w glebie,
- sprzyjające warunki pogodowe w okresie żniw.

1.6. Uprawy pastewne

1.6. Fodder crops

Uprawy pastewne obejmują:

- okopowe (buraki, marchew i kapusta pastewna oraz brukiew, rzepa i inne),
- motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, np. koniczyna, lucerna i esparceta) oraz inne pastewne i trawy na zielonkę,
- kukurydzę na zielonkę,
- strączkowe pastewne na zielonkę.

W czerwcu 2022 r. areal uprawy roślin pastewnych (łącznie z trwałymi użytkami zielonymi) przeznaczonych na zbiór pasz uległ zmniejszeniu w stosunku do zanotowanego rok wcześniej o 102,2 tys. ha (o 16,1%) i wynosił 532,6 tys. ha.

**Tablica 12. Powierzchnia paszowa
Stan w czerwcu**

Table 12. Feed area
As of June

Lata Years	Powierzchnia paszowa ^a Feed area ^a		Powierzchnia trwałych użytków zielonych Area of permanent grassland		Powierzchnia roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych w plonie głównym użytkowanych na pasze Area of fodder plants on arable land as major crops used for feed	
	w ha in ha	w % powierzchni użytków rolnych in % of agricultural land	w ha in ha	w % powierzchni użytków rolnych in % of agricultural land	w ha in ha	w % powierzchni zasiewów in % of sown area
2021	634863	57,7	454535	41,3	180328	28,7
2022	532623	48,4	334880	30,4	197743	30,0

a Obejmuje powierzchnię trwałych użytków zielonych oraz roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych z przeznaczeniem na zbiór pasz.

a Includes areas of permanent grassland and fodder plants cultivated on arable land for feed production.

Rośliny pastewne uprawiane na gruntach ornych w plonie głównym użytkowane na pasze zajmowały 197,7 tys. ha i w odniesieniu do czerwca 2021 r. areal ich uprawy zwiększył się o 17,4 tys. ha, tj. o 9,7%. Powierzchnia trwałych użytków zielonych wynosiła 334,9 tys. ha i była o 119,7 tys. ha, czyli o 26,3% mniejsza niż rok wcześniej.

W czerwcu 2022 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, nastąpił wzrost powierzchni uprawy seradeli – o 22,1 tys. ha (prawie 10-krotny), innych pastewnych i traw – o 29,0 tys. ha (o 63,1%), lucerny i esparcety – o 4,6 tys. (ponad 2-krotny), koniczyny – o 1,1 tys. ha (o 69,0%), strączkowych pastewnych – o 0,8 tys. ha (ponad 2-krotny) oraz okopowych pastewnych. W analizowanym okresie zmniejszył się natomiast areal uprawy kukurydzy – o 34,8 tys. ha (o 29,1%).

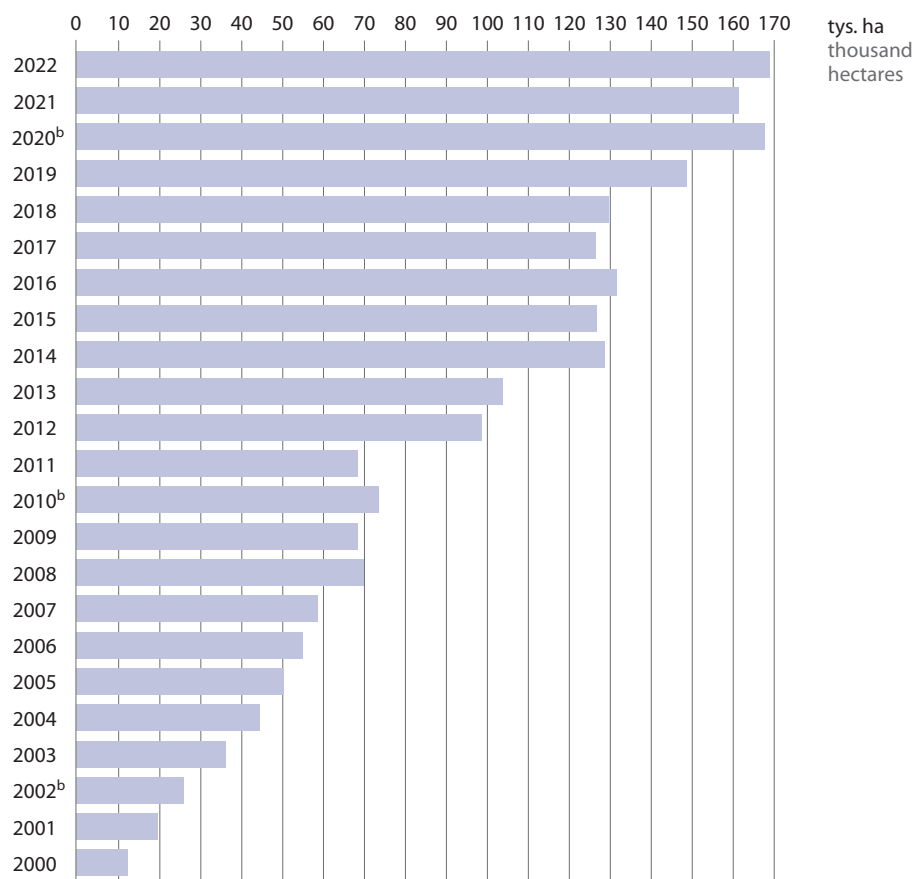
Tablica 13. Powierzchnia roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych w plonie głównym użytkowanych na pasze Stan w czerwcu

Table 13. Area of fodder crop planted on arable land as major crops used for feed As of June

Lata Years	Ogółem Total	Strącz- kowe pastewne Feed pulses	Koniczyna Clover	Lucerna i esparceta Lucerne and sain- foin	Seradela Serradella	Inne pastewne i trawy Other fodder and fodder grass	Kukurydza Maize	Okopowe pastewne Feed root plants
	w ha in ha							
2021	174555	759	1623	4087	2487	45936	119640	23
2022	197471	1579	2743	8693	24629	74937	84860	30

Wykres 6. Powierzchnia uprawy kukurydzy^a Stan w czerwcu

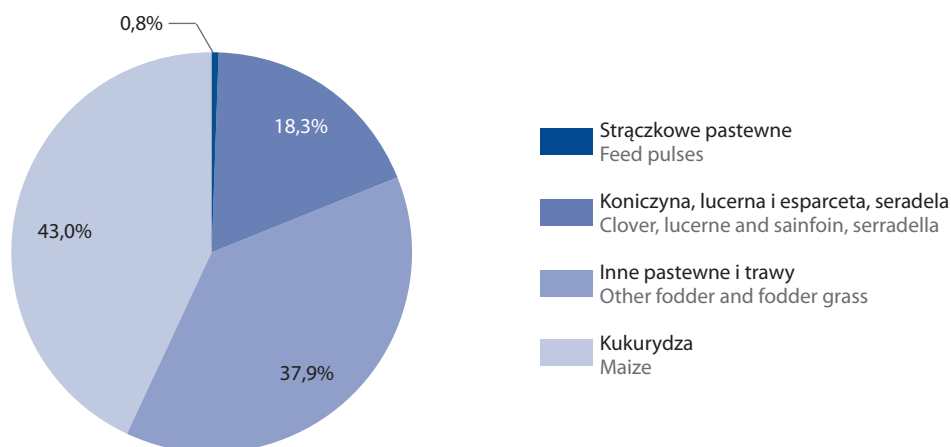
Chart 6. Crop area of maize^a As of June

a Z przeznaczeniem na ziarno i zielonkę. b Dane Powszechnych Spisów Rolnych.
a For seeds and green forage. b Data of the National Agricultural Censuses.

Wykres 7. Struktura powierzchni uprawy roślin pastewnych na gruntach ornych w plonie głównym użytkowanych na pasze w 2022 r. Stan w czerwcu

Chart 7. Structure of crop area of fodder plants on arable land as major crops used for feed in 2022
As of June

W 2022 r. plony ziarna strączkowych pastewnych z 1 ha osiągnęły 18,9 dt wobec 18,8 dt w roku poprzednim. Nasion większości pozostałych gatunków roślin pastewnych również zebrano więcej niż przed rokiem, przy czym nasion seradeli zebrano 8,9 dt (czyli o 0,9 dt więcej niż w 2021 r.), lucerny – 4,7 dt (tj. o 0,8 dt więcej), a innych pastewnych i traw – 9,0 dt (tj. o 2,3 dt więcej). Niższy niż rok wcześniej był natomiast plon koniczyny (o 0,2 dt), który ukształtował się na poziomie 4,7 dt z 1 ha.

Tablica 14. Plony nasion roślin pastewnych

Table 14. Yields of fodder seeds

Lata Years	Strączkowe pastewne ^a Feed pulses ^a	Koniczyna Clover	Lucerna Lucerne	Seradela Serradella	Inne pastewne i trawy Other fodder and fodder grass
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt				
2021	18,8	4,9	3,9	8,0	6,7
2022	18,9	4,7	4,7	8,9	9,0

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.
^a Including mixed cereals and pulses.

W 2022 r. optymalna ilość opadów w okresie wegetacyjnym oraz wysokie temperatury wpłynęły korzystnie na plony zielonki. Większość gatunków roślin pastewnych zbieranych w postaci zielonki plonowała lepiej niż w roku poprzednim.

Tablica 15. Plony roślin pastewnych

Table 15. Yields of fodder crops

Lata Years	Pastwiska trwałe Permanent pastures	Strączkowe pastewne Feed pulses	Koniczyna Clover	Lucerna i esparceta Lucerne and sainfoin	Seradela Serradella	Inne pastewne i trawy Other fodder and fodder grass	Kukurydza Maize	Okopowe pastewne Feed root plants
	zielonka green forage							
	z 1 ha w dt per 1 ha in dt							
2021	207	139	238	236	145	203	486	357
2022	214	175	243	222	178	245	483	357

W omawianym roku zbiory siana z łąk trwałych wyniosły 2186,9 tys. t i zmniejszyły się w stosunku do uzyskanych przed rokiem o 1234,2 tys. t, tj. o 36,1%. Niekorzystne warunki wilgotnościowe podczas dosuszania siana przyczyniły się do spadku plonów (o 11,6%). Z 1 ha zebrano łącznie z trzech pokosów 74,2 dt siana wobec 83,9 dt rok wcześniej.

Tablica 16. Produkcja z łąk trwałych

Table 16. Permanent meadows production

Lata Years	powierzchnia ^a w ha area ^a in ha	Ogółem Total		I pokos First cut		II pokos Second cut		III pokos Third cut	
		plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt	zbiory w t production in t	plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt	zbiory w t production in t	plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt	zbiory w t production in t	plony z 1 ha w dt yields per 1 ha in dt	zbiory w t production in t
		w przeliczeniu na siano in hay							
2021	407732	83,9	3421087	36,1	1472205	27,4	1119149	20,3	829733
2022	294346	74,2	2186876	29,2	859691	24,8	731220	20,2	595965

a Stan w czerwcu.
a As of June.

Trawę z łąk trwałych w 2022 r. (łącznie z trzech pokosów) zebrano przede wszystkim jako zielonkę na kiszenie i bieżące skarmianie (50,9% ogólnej produkcji) oraz w postaci siana (40,8%). Pozostałą część traw z łąk trwałych (8,3%) wykorzystano do wypasu zwierząt.

W 2022 r. z 1 ha pastwisk trwałych zebrano 214 dt zielonki, czyli o 7 dt więcej niż w roku poprzednim. W przeliczeniu na siano, wydajność wyniosła 42,8 dt z 1 ha i stanowiła 57,7% plonu wyszacowanego dla łąk trwałych.

Tablica 17. Struktura powierzchni i zbiorów z łąk trwałych w 2022 r.
 Table 17. Structure of permanent meadow area and production in 2022

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	I pokos First cut	II pokos Second cut	III pokos Third cut
	w odsetkach in percent			
Powierzchnia ^a Area ^a				
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
łąki: meadows:				
Z których trawę zebrano: Of which grass harvested:				
w postaci siana as hay	.	38,8	38,0	33,2
jako zielonkę na: as green forage for:				
kiszenie silage	.	42,1	41,5	43,6
bieżące skarmianie current feeding	.	8,5	8,8	9,7
Użytkowane jako pastwiska Used as pastures	.	9,0	10,7	12,2
Skoszone lecz niezbrane i nieeksploatowane Cut but not collected or utilised	.	1,6	1,0	1,2
Zbiory Production				
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
łąki: meadows:				
Z których trawę zebrano: Of which grass harvested:				
w postaci siana as hay	40,8	44,7	42,1	33,7
jako zielonkę na: as green forage for:				
kiszenie silage	42,1	40,1	40,7	46,8
bieżące skarmianie current feeding	8,8	8,0	8,6	10,0
Użytkowane jako pastwiska Used as pastures	8,3	7,3	8,6	9,5

a Stan w czerwcu.
a As of June.

1.7. Uprawy ogrodnicze

1.7. Garden crops

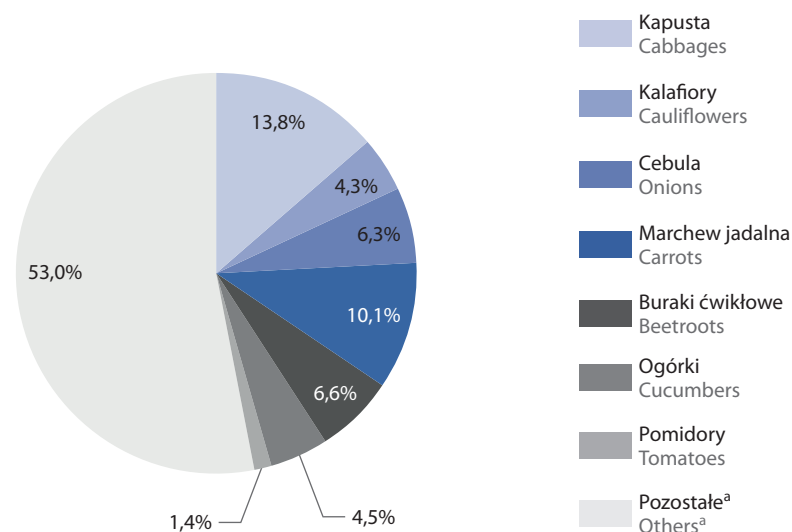
1.7.1. Warzywa gruntowe

1.7.1. Ground vegetables

W 2022 r. w wojewodztwie podlaskim pod uprawę warzyw gruntowych przeznaczono 1,3 tys. ha, czyli powierzchnię o 0,1 tys. ha, tj. o 4,1% mniejszą niż przed rokiem. W ujęciu rocznym zmniejszył się areal uprawy takich gatunków warzyw jak: kalafiory, kapusta, ogórki, cebula, buraki ćwikłowe, marchew jadalna i pomidory. Powierzchnia uprawy pozostałych warzyw gruntowych utrzymała się na poziomie zanotowanym rok wcześniej.

Wykres 8. Struktura powierzchni uprawy warzyw gruntowych w 2022 r. Stan w czerwcu

Chart 8. Structure of crop area of ground vegetables in 2022 As of June

^a Pietruszka, selery, pory, sałata, rabarbar i inne.
^a Parsley, celeries, leeks, lettuce, rhubarb, etc.

Ogólne zbiory warzyw gruntowych ukształtowały się na poziomie 27,1 tys. t, tj. o 5,8 tys. t (o 17,7%) niższym niż w 2021 r.

Zbiory kapusty w omawianym roku wyniosły 7,6 tys. t i były o 4,1 tys. t (o 35,1%) niższe od zanotowanych rok wcześniej. O spadku produkcji zdecydowało zmniejszenie (o 31,6%) powierzchni jej uprawy i niższe niż przed rokiem (o 5,3%) plony z 1 ha.

Produkcja kalafiórów w 2022 r. osiągnęła poziom 1,1 tys. t i spadła o 0,7 tys. t (o 41,7%) w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku. Ograniczenie zbiorów wynikało ze zmniejszonego (o 37,0%) arealu ich uprawy i niższego (o 7,5%) plonowania niż rok wcześniej.

W analizowanym roku zbiory cebuli oszacowano na 1,6 tys. t, co oznacza spadek o 0,2 tys. t (o 12,8%) w porównaniu z zanotowanymi w poprzednim roku. Przyczyną ograniczenia produkcji było zmniejszenie (o 12,4%) powierzchni jej uprawy oraz niższa niż rok wcześniej (o 0,5%) wydajność z 1 ha.

Tablica 18. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych
 Table 18. Crop area, yields and production of ground vegetables

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Powierzchnia uprawy ^a w tys. ha Crop area ^a in thousand ha			
Ogółem Total	1,4	1,3	95,9
Kapusta Cabbages	0,3	0,2	68,4
Kalafiory Cauliflowers	0,1	0,1	63,0
Cebula Onions	0,1	0,1	87,6
Marchew jadalna Carrots	0,1	0,1	91,9
Buraki ćwikłowe Beetroots	0,1	0,1	89,9
Ogórki Cucumbers	0,1	0,1	78,9
Pomidory Tomatoes	0,0	0,0	43,2
Pozostałe ^b Others ^b	0,6	0,6	100,0
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt			
Kapusta Cabbages	433	410	94,7
Kalafiory Cauliflowers	200	185	92,5
Cebula Onions	190	189	99,5
Marchew jadalna Carrots	261	253	96,9
Buraki ćwikłowe Beetroots	264	258	97,7
Ogórki Cucumbers	189	188	99,5
Pomidory Tomatoes	189	162	87,1
Pozostałe ^b Others ^b	151	193	127,8

a Stan w czerwcu. b Pietruszka, selery, pory, sałata, rabarbar i inne.
 a As of June. b Parsley, celeries, leeks, lettuce, rhubarb, etc.

Tablica 18. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych (dok.)

Table 18. Crop area, yields and production of ground vegetables (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Zbiory w dt Production in dt			
Ogółem Total	329012	270897	82,3
Kapusta Cabbages	117628	76355	64,9
Kalafior Cauliflowers	18366	10699	58,3
Cebula Onions	18447	16081	87,2
Marchew jadalna Carrots	38624	34444	89,2
Buraki ćwikłowe Beetroots	26228	23010	87,7
Ogórki Cucumbers	14377	11221	78,0
Pomidory Tomatoes	8152	3104	38,1
Pozostałe ^b Others ^b	87191	95983	110,1

b Pietruszka, seler, pory, sałata, rabarbar i inne.

b Parsley, celeries, leeks, lettuce, rhubarb, etc.

Produkcja marchwi w 2022 r. wyniosła 3,4 tys. t i spadła o 0,4 tys. t (o 10,8%) w odniesieniu do uzyskanej przed rokiem. Niższe zbiory były spowodowane ograniczeniem (o 8,1%) powierzchni jej uprawy oraz mniejszą (o 3,1%) wydajnością z 1 ha.

Produkcję buraków ćwikłowych oszacowano na 2,3 tys. t, tj. o 0,3 tys. t (o 12,3%) mniej niż w roku poprzednim. O spadku ich produkcji zadecydowało zmniejszenie (o 10,1%) powierzchni uprawy i słabsze (o 2,3%) plonowanie.

W omawianym roku zbiory ogórków wyniosły 1,1 tys. t i były o 0,3 tys. t (o 22,0%) mniejsze od zanotowanych rok wcześniej. Spadek produkcji wynikał przede wszystkim z ograniczenia (o 21,1%) arealu ich uprawy oraz niewielkiego zmniejszenia wydajności z 1 ha (o 0,5%) w odniesieniu do 2021 r.

W 2022 r. zebrano 0,3 tys. t pomidorów, czyli o 0,5 tys. t (o 61,9%) mniej niż w poprzednim roku. O ich niższej produkcji zadecydowało znaczne ograniczenie powierzchni uprawy (o 56,8%) oraz mniejsze niż przed rokiem (o 12,9%) plony uzyskane z 1 ha.

Produkcja pozostałych warzyw (pietruszki, selerów, porów, sałaty, rabarbaru i innych) w analizowanym roku ukształtowała się na poziomie 9,6 tys. t i zwiększyła się o 0,9 tys. t (o 10,1%) w odniesieniu do uzyskanej przed rokiem. Wzrost ich zbiorów był skutkiem lepszej niż rok wcześniej (o 27,8%) wydajności z 1 ha, przy niezmienionej w skali roku powierzchni uprawy.

1.7.2. Owoce

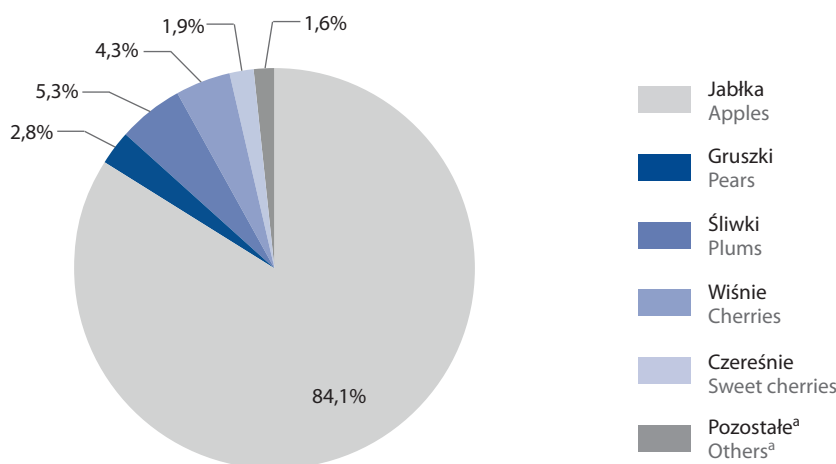
1.7.2. Fruit

Do **powierzchni sadów** zalicza się plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosące w zwarłym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,10 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

W 2022 r. w województwie podlaskim zebrano 26,0 tys. t owoców z drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych, co oznacza wzrost produkcji o 1,2 tys. t (o 4,9%) w odniesieniu do uzyskanej rok wcześniej.

Wykres 9. Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2022 r.

Chart 9. Structure of tree fruit production in orchards in 2022

a Morele, brzoskwinie i orzechy włoskie.
a Apricots, peaches, walnuts.

Z drzew zebrano łącznie 17,0 tys. t owoców, czyli o 2,7 tys. t, tj. o 18,9% więcej niż w 2021 r. O wzroście produkcji owoców z drzew zdecydowały wyższe zbiory niemal wszystkich ich gatunków (z wyjątkiem gruszek).

W czerwcu 2022 r., w odniesieniu do stanu sprzed roku, wzrostowi uległa również powierzchnia uprawy prawie wszystkich gatunków drzew owocowych w sadach. W największym stopniu zwiększył się areal uprawy śliw (ponad 3-krotnie), czereśni (77,8%) i wiśni (72,9%). Ograniczenie powierzchni uprawy w skali roku dotyczyło grusz i wyniosło 27,6%.

W omawianym roku zbiory jabłek ukształtowały się na poziomie 14,3 tys. t i w stosunku do uzyskanych przed rokiem wzrosły o 1,8 tys. t, tj. o 14,7%. Zbiory gruszek oszacowano na 0,5 tys. t, co oznacza spadek o 36,6% w porównaniu z 2021 r. Produkcja śliwek osiągnęła poziom 0,9 tys. t, tj. ponad 3-krotnie wyższy niż rok wcześniej. Ponadto zebrano 0,7 tys. t wiśni, czyli o 56,4% więcej niż przed rokiem oraz 0,3 tys. t czereśni, tj. o 61,0% więcej niż w 2021 r. Produkcja pozostałych drzew owocowych wyniosła 0,3 tys. t i zwiększyła się prawie 2,5-krotnie w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim roku.

Tablica 19. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory z drzew owocowych w sadach
 Table 19. Crop area, yields and production of tree fruit in orchards

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Powierzchnia uprawy ^a w tys. ha Crop area ^a in thousand ha			
Ogółem Total	1,3	1,8	134,3
Jabłonie Apples	1,0	1,2	118,5
Grusze Pears	0,1	0,0	72,4
Śliwy Plums	0,1	0,2	302,9
Wiśnie Cherries	0,1	0,2	172,9
Czereśnie Sweet cherries	0,0	0,1	177,8
Pozostałe ^b Others ^b	0,0	0,1	254,5
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt			
Jabłonie Apples	123,6	119,6	96,8
Grusze Pears	87,0	76,7	88,2
Śliwy Plums	42,9	42,6	99,3
Wiśnie Cherries	48,6	44,0	90,5
Czereśnie Sweet cherries	44,8	40,8	91,1
Pozostałe ^b Others ^b	33,1	32,0	96,7
Zbiory w dt Production in dt			
Ogółem Total	143340	170438	118,9
Jabłonie Apples	124995	143384	114,7
Grusze Pears	7561	4796	63,4
Śliwy Plums	2999	9029	301,1
Wiśnie Cherries	4665	7296	156,4
Czereśnie Sweet cherries	2018	3249	161,0
Pozostałe ^b Others ^b	1102	2684	243,6

a Stan w czerwcu. b Morele, brzoskwinie i orzechy włoskie.
 a As of June. b Apricots, peaches, walnuts.

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych, łącznie z truskawkami i poziomkami, w 2022 r. wyniosły 8,9 tys. t i były o 1,5 tys. t (o 14,2%) niższe od uzyskanych przed rokiem. Na spadek produkcji wpłynęły przede wszystkim niższe zbiory porzeczek oraz truskawek i poziomek.

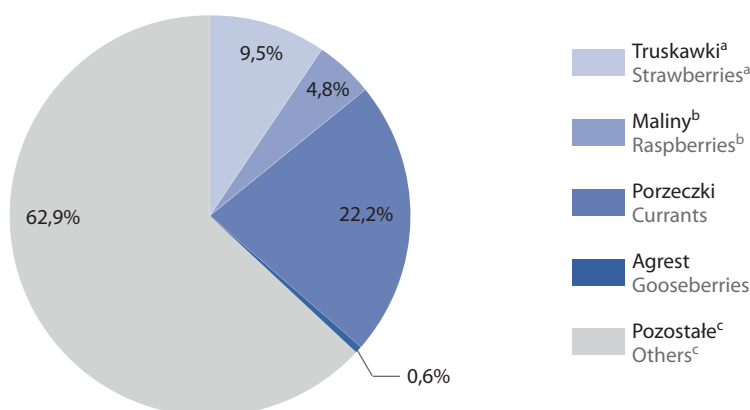
W czerwcu 2022 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, zmniejszeniu uległa powierzchnia uprawy agrestu, porzeczek oraz truskawek i poziomek, zwiększył się natomiast areał uprawy pozostałych krzewów owocowych i plantacji jagodowych. Powierzchnia uprawy malin pozostała na niezmiennym poziomie.

W analizowanym roku produkcja truskawek i poziomek wyniosła 0,8 tys. t i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 29,3%. Spadek produkcji był wynikiem ograniczenia (o 29,2%) powierzchni uprawy, podczas gdy ich plony z 1 ha nie zmieniły się w porównaniu z zanotowanymi rok wcześniej.

W 2022 r. zbiory malin (łącznie z jeżyną bezkolcową) osiągnęły poziom 0,4 tys. t i były o 1,2% wyższe niż w poprzednim roku. Ogólna produkcja porzeczek wyniosła 2,0 tys. t, czyli zmniejszyła się 41,9% w porównaniu z uzyskaną w 2021 r. Zbiory agrestu oszacowano na 57 t, tj. o 26,0% mniej niż rok wcześniej.

Łączne zbiory orzechów laskowych, aronii, borówki wysokiej, winogron i pozostałych jagodowych w omawianym roku osiągnęły poziom 5,6 tys. t i wzrosły o 6,0% w odniesieniu do uzyskanych przed rokiem.

Wykres 10. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2022 r.
Chart 10. Structure of fruit bushes and berry fruit production in 2022

a łącznie z poziomkami. b łącznie z jeżyną bezkolcową. c Orzechy laskowe, aronia, borówka wysoka, winogrona i pozostałe jagodowe.
a Including wild strawberries. b Including thornless blackberry. c Hazelnuts, chokeberries, blueberries, grapes and other berries.

Tablica 20. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory z krzewów owocowych i plantacji jagodowych
 Table 20. Crop area, yields and production of fruit bushes and berry fruit

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Powierzchnia uprawy ^a w tys. ha Crop area ^a in thousand ha			
Ogółem Total	2,7	2,4	88,9
Truskawki ^b Strawberries ^b	0,3	0,2	70,8
Maliny ^c Raspberries ^c	0,1	0,1	100,0
Porzeczki Currants	1,0	0,7	67,3
Agrest Gooseberries	0,0	0,0	68,4
Pozostałe ^d Others ^d	1,3	1,4	107,7
Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt			
Truskawki ^b Strawberries ^b	34,4	34,4	100,0
Maliny ^c Raspberries ^c	33,1	33,4	100,9
Porzeczki Currants	34,4	29,7	86,3
Agrest Gooseberries	41,2	45,1	109,5
Pozostałe ^d Others ^d	39,4	41,1	104,3
Zbiory w dt Production in dt			
Ogółem Total	104327	89487	85,8
Truskawki ^b Strawberries ^b	11999	8485	70,7
Maliny ^c Raspberries ^c	4204	4254	101,2
Porzeczki Currants	34244	19894	58,1
Agrest Gooseberries	774	573	74,0
Pozostałe ^d Others ^d	53106	56281	106,0

a Stan w czerwcu. b Łącznie z poziomkami. c Łącznie z jeżyną bezkolcową. d Leszczyna, aronia, borówka wysoka, winorośl i pozostałe jagodowe.

a As of June. b Including wild strawberries. c Including thornless blackberry. d Hazelnuts, chokeberries, blueberries, grapes and other berries.

Rozdział 2

Chapter 2

Produkcja zwierzęca

Animal output

2.1. Bydło i owce

2.1. Cattle and sheep

W czerwcu 2022 r. pogłowie bydła w województwie podlaskim ukształtowało się na poziomie 1054,7 tys. szt., co stanowiło aż 16,4% ogólnego pogłowia bydła w kraju. Liczebność stada bydła w regionie zmniejszyła się o 20,9 tys. szt., tj. o 1,9% w porównaniu z analogicznym okresem 2021 r., a w odniesieniu do stanu zanotowanego w grudniu poprzedniego roku uległa ograniczeniu o 40,8 tys. szt., tj. o 3,7%. Zmniejszenie pogłowia omawianego gatunku zwierząt w skali roku było efektem spadku liczby młodego bydła w wieku 1–2 lata (o 15,0%, do poziomu 239,3 tys. szt.) oraz liczby krów (o 8,8%, do poziomu 417,0 tys. szt.). W czerwcu analizowanego roku krowy stanowiły 39,5% pogłowia bydła ogółem, w tym 96,6% to krowy mleczne. Pomimo spadku (o 5,2%) liczby krów mlecznych w skali roku, nadal utrzymywał się duży ich udział w stadzie bydła w regionie, co świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

W czerwcu 2022 r. w województwie podlaskim obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wynosiła 95,9 szt. (w tym krów – 37,9 szt.) wobec 97,8 szt. (w tym krów – 41,6 szt.) w czerwcu 2021 r.

Tablica 21. Pogłowie bydła

Table 21. Cattle livestock

Wyszczególnienie Specification	2021		2022	
	w szt.	in heads		2021=100
Stan w czerwcu As of June				
Ogółem Total	1075528	1054661		98,1
Cielęta w wieku poniżej 1 roku Bovines less than 1 year old	274807	279303		101,6
Młode bydło w wieku 1–2 lat Bovines aged between 1 and 2 years	281379	239271		85,0
Bydło w wieku 2 lat i więcej Bovines of 2 years and over	519342	536087		103,2
w tym krowy of which cows	457373	416978		91,2
w tym mleczne of which dairy	424911	402668		94,8

Tablica 21. Pogłowie bydła (dok.)
Table 21. Cattle livestock (cont.)

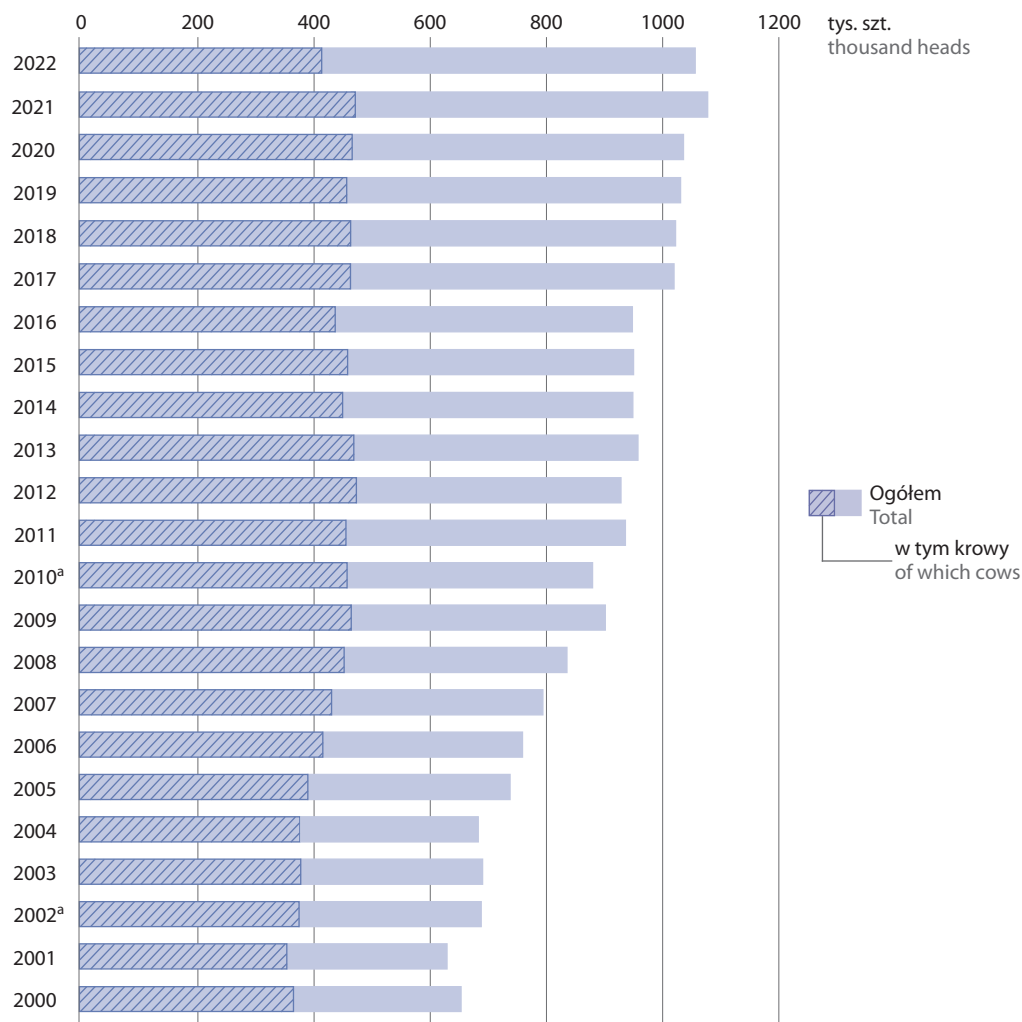
Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w szt.	in heads	2021=100
Stan w grudniu As of December			
Ogółem Total	1095442	1058730	96,6
Cielęta w wieku poniżej 1 roku Bovines less than 1 year old	272838	283273	103,8
Młode bydło w wieku 1–2 lat Bovines aged between 1 and 2 years	304834	243136	79,8
Bydło w wieku 2 lat i więcej Bovines of 2 years and over	517770	532321	102,8
w tym krowy of which cows	447604	412308	92,1
w tym mleczne of which dairy	417153	398243	95,5
Na 100 ha użytków rolnych – stan w czerwcu Per 100 ha of agricultural land – as of June			
Ogółem Total	97,8	95,9	98,1
Cielęta w wieku poniżej 1 roku Bovines less than 1 year old	25,0	25,4	101,6
Młode bydło w wieku 1–2 lat Bovines aged between 1 and 2 years	25,6	21,8	85,2
Bydło w wieku 2 lat i więcej Bovines of 2 years and over	47,2	48,7	103,2
w tym krowy of which cows	41,6	37,9	91,1
w tym mleczne of which dairy	38,6	36,6	94,8

Według danych zanotowanych w grudniu 2022 r., pogłowie bydła ogółem w województwie podlaskim liczyło 1058,7 tys. szt., co oznacza spadek o 36,7 tys. szt., tj. o 3,4% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Spadek pogłowia bydła w skali roku wynikał ze zmniejszenia liczby młodego bydła w wieku 1–2 lata (o 20,2%, do poziomu 243,1 tys. szt.) oraz liczby krów (o 7,9%, do poziomu 412,3 tys. szt.).

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2022 r. ukształtowała się na poziomie 96,3 szt. (w tym krów – 37,5 szt.) wobec 99,6 szt. (w tym krów – 40,7 szt.) w grudniu 2021 r.

Wykres 11. Pogłowie bydła Stan w czerwcu

Chart 11. Cattle livestock
As of June

^a Dane Powszechnych Spisów Rolnych.
^a Data of the National Agricultural Censuses.

W grudniu 2022 r., podobnie jak w czerwcu omawianego roku, aż 96,6% ogólnego stada krów w Podlaskiem stanowiły krowy mleczne. Wyniki badania pogłowia bydła w grudniu 2022 r. wykazały spadek (o 4,5%) liczby krów mlecznych w odniesieniu do grudnia poprzedniego roku.

Mimo odnotowanego w czerwcu i grudniu 2022 r. spadku liczebności stada bydła w skali roku, w województwie podlaskim nadal utrzymywało się zainteresowanie chowem i hodowlą zwierząt tego gatunku. Świadczy o tym wzrost pogłowia cieląt w wieku poniżej 1 roku w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku: w czerwcu 2022 r. – o 4,5 tys. szt., tj. o 1,6%, zaś w grudniu 2022 r. – o 10,4 tys. szt., tj. o 3,8%.

Tablica 22. Struktura pogłowia bydła i owiec
Table 22. Structure of cattle and sheep livestock

Wyszczególnienie Specification	Bydło Cattle						Owce Sheep	
	ogółem grand total	cielęta w wieku poniżej 1 roku bovines less than 1 year old	młode bydło w wieku 1–2 lata bovines aged between 1 and 2 years	bydło w wieku 2 lat i więcej bovines of 2 years and over			ogółem total	w tym maciorki 1-roczone i starsze of which ewes aged 1 or more
				razem total	w tym krowy of which cows			
					razem total	w tym mleczne of which diary		
Stan w czerwcu As of June								
2021	100,0	25,5	26,2	48,3	42,5	39,5	100,0	45,7
2022	100,0	26,5	22,7	50,8	39,5	38,2	100,0	51,3
Stan w grudniu As of December								
2021	100,0	24,9	27,8	47,3	40,9	38,1	100,0	49,8
2022	100,0	26,8	23,0	50,3	38,9	37,6	100,0	51,6

W czerwcu 2022 r., w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku, w strukturze stada bydła w województwie podlaskim zmniejszył się udział młodego bydła w wieku 1–2 lata (o 3,5 p. proc.), a zwiększył się odsetek bydła w wieku 2 lat i więcej (o 2,5 p. proc.) oraz cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 1,0 p. proc.). W tym czasie zmalał udział krów w ogólnym pogłowiu bydła (o 3,0 p. proc.).

W grudniu 2022 r., w porównaniu z grudniem 2021 r., struktura pogłowia bydła również uległa zmianie. Spadł udział pogłowia młodego bydła w wieku 1–2 lata (o 4,8 p. proc.), wzrósł natomiast udział cieląt w wieku poniżej 1 roku oraz pozostałego bydła hodowlanego i rzeźnego w wieku 2 lat i więcej (odpowiednio o 1,9 p. proc. i 3,0 p. proc.). W analizowanym okresie ograniczeniu uległ udział krów w ogólnym pogłowiu bydła (o 2,0 p. proc.).

W czerwcu 2022 r. stado owiec w województwie podlaskim liczyło 24,1 tys. szt. i było o 1,1 tys. szt. (o 4,5%) mniejsze w porównaniu ze stanem zanotowanym w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast w odniesieniu do grudnia 2022 r. zwiększyło się o 0,9 tys. szt. (o 4,0%).

Tablica 23. Pogłowie owiec
Table 23. Sheep livestock

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w szt.	in heads	2021=100
Stan w czerwcu As of June			
Ogółem Total	25260	24117	95,5
W tym maciorki 1-roczone i starsze Of which ewes aged 1 or more	11536	12367	107,2
Stan w grudniu As of December			
Ogółem Total	24344	23186	95,2
W tym maciorki 1-roczone i starsze Of which ewes aged 1 or more	12118	11961	98,7
Na 100 ha użytków rolnych – stan w czerwcu Per 100 ha of agricultural land – as of June			
Ogółem Total	2,3	2,2	95,7
W tym maciorki 1-roczone i starsze Of which ewes aged 1 or more	1,0	1,1	110,0

W stadzie owiec w czerwcu 2022 r. maciorki 1-roczone i starsze stanowiły 51,3% i w odniesieniu do stanu w analogicznym okresie poprzedniego roku ich odsetek w pogłowie ogółem zwiększył się o 5,6 p. proc. W analizowanym okresie obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła 2,2 szt. i w skali roku zmniejszyła się o 0,1 szt.

Pogłowie owiec w województwie podlaskim w grudniu 2022 r. liczyło 23,2 tys. szt. i było mniejsze o 1,2 tys. szt., tj. o 4,8% niż przed rokiem. Maciorki 1-roczone i starsze stanowiły 51,6% stada owiec w regionie, co oznacza wzrost o 1,8 p. proc. w stosunku do stanu odnotowanego rok wcześniej. W grudniu 2022 r. obsada owiec na 100 ha użytków rolnych ukształtowała się na poziomie 2,1 szt., podczas gdy w grudniu 2021 r. wynosiła 2,2 szt.

2.2. Trzoda chlewna

2.2. Pigs

W czerwcu 2022 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie podlaskim kształtowało się na poziomie 309,6 tys. szt. i zmniejszyło się w stosunku do zanotowanego rok wcześniej o 49,6 tys. szt., tj. o 13,8%, natomiast w odniesieniu do stanu w grudniu poprzedniego roku było mniejsze o 35,7 tys. szt., tj. o 10,3%. Stado loch liczyło 21,8 tys. szt., co stanowiło 7,0% pogłowia trzody chlewnej w regionie.

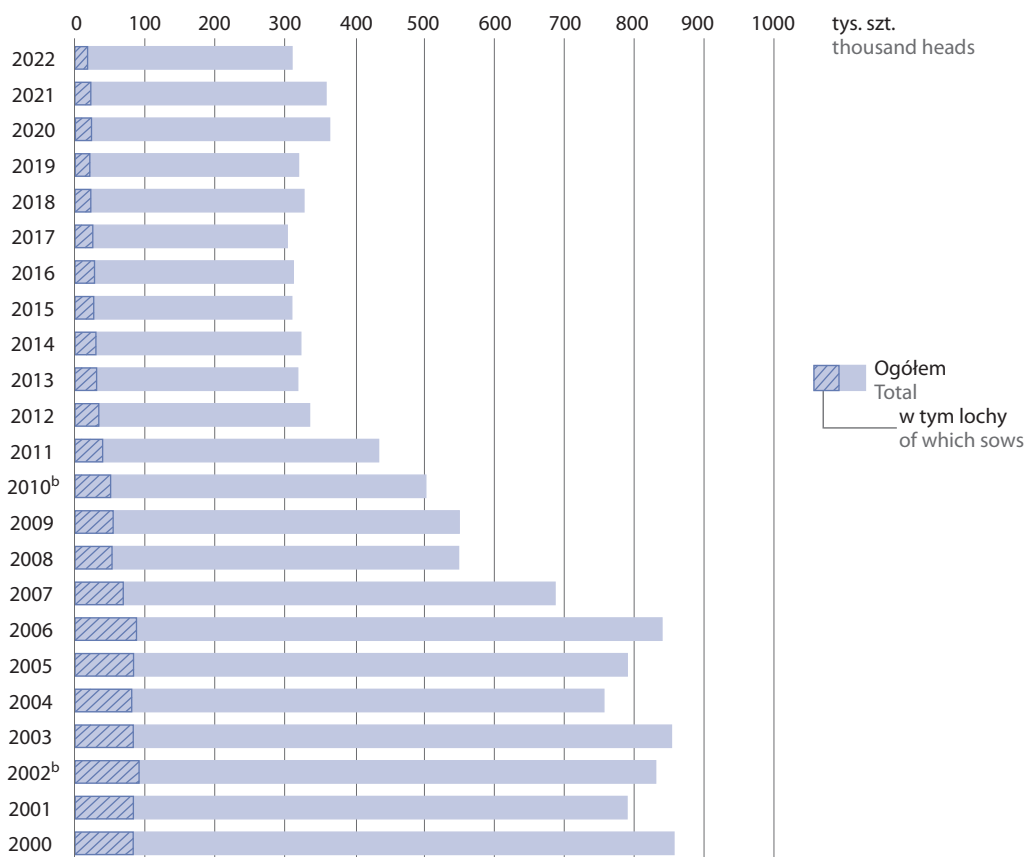
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2022 r. wynosiła 28,2 szt. i była o 4,5 szt. mniejsza niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast obsada loch na chów osiągnęła poziom 2,0 szt., co oznacza spadek o 0,2 szt. w skali roku.

Tablica 24. Pogłowie trzody chlewnej
Table 24. Pig livestock

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w szt.	in heads	2021=100
Stan w czerwcu As of June			
Ogółem Total	359254	309628	86,2
Prosięta o wadze do 20 kg Piglets up to 20 kg	58708	53378	90,9
Warchlaki o wadze 20–50 kg Piglets between 20 and 50 kg	121586	96745	79,6
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej Pigs of 50 kg and more for slaughter	154418	137270	88,9
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej Pigs of 50 kg and more for breeding	24543	22234	90,6
w tym lochy of which sows	24039	21795	90,7
w tym prośne of which mated	18616	16356	87,9
Stan w grudniu As of December			
Ogółem Total	345320	303812	88,0
Prosięta o wadze do 20 kg Piglets up to 20 kg	72806	49668	68,2
Warchlaki o wadze 20–50 kg Piglets between 20 and 50 kg	102799	109490	106,5
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej Pigs of 50 kg and more for slaughter	147124	123670	84,1
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej Pigs of 50 kg and more for breeding	22591	20984	92,9
w tym lochy of which sows	22130	20588	93,0
w tym prośne of which mated	16373	15358	93,8
Na 100 ha użytków rolnych – stan w czerwcu Per 100 ha of agricultural land – as of June			
Ogółem Total	32,7	28,2	86,2
Prosięta o wadze do 20 kg Piglets up to 20 kg	5,3	4,9	92,5
Warchlaki o wadze 20–50 kg Piglets between 20 and 50 kg	11,1	8,8	79,3
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej Pigs of 50 kg and more for slaughter	14,0	12,5	89,3
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej Pigs of 50 kg and more for breeding	2,2	2,0	90,9
w tym lochy of which sows	2,2	2,0	90,9
w tym prośne of which mated	1,7	1,5	88,2

Wykres 12. Pogłowie trzody chlewnej Stan w czerwcu^a

Chart 12. Pig livestock
As of June^a

a W latach: 2000, 2001, 2003–2009, 2011–2013 – stan w końcu lipca. b Dane Powszechnych Spisów Rolnych.
a In the years: 2000, 2001, 2003–2009, 2011–2013 – as of the end of July. b Data of the National Agricultural Censuses.

W grudniu 2022 r. pogłowie świń w Podlaskiem liczyło 303,8 tys. szt. i było mniejsze o 41,5 tys. szt. (o 12,0%) od stanu notowanego w grudniu 2021 r. W analizowanym okresie zaobserwowano znaczne zmniejszenie (o 23,1 tys. szt., tj. o 31,8%) pogłowia prosiąt o wadze do 20 kg. Liczebność stada loch na chów wynosiła 20,6 tys. szt., co oznacza jej spadek o 1,5 tys. szt., tj. o 7,0% w ujęciu rocznym.

W grudniu 2022 r. obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w Podlaskiem wynosiła 27,6 szt. (w tym loch na chów – 1,9 szt.) wobec 31,4 szt. (w tym loch na chów – 2,0 szt.) w grudniu 2021 r.

W czerwcu 2022 r., w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku, w strukturze stada trzody chlewnej zwiększył się udział trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej (o 1,3 p. proc.), prosiąt o wadze do 20 kg (o 0,9 p. proc.) oraz trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej (o 0,4 p. proc.), natomiast zmniejszył się odsetek warchlaków o wadze 20–50 kg (o 2,6 p. proc.). W czerwcu 2022 r. udział loch na chów w ogólnym pogłowie świń ukształtował się na poziomie 7,0% i utrzymał się na poziomie zanotowanym rok wcześniej.

W grudniu 2022 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, w strukturze trzody chlewnej w województwie podlaskim zwiększył się udział warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg (o 6,2 p. proc.) oraz trzody chlewnej przeznaczonej na chów (o 0,4 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział prosiąt o wadze do 20 kg (o 4,8 p. proc.) i trzody chlewnej przeznaczonej na ubój o wadze 50 kg i więcej (o 1,9 p. proc.).

Tablica 25. Struktura pogłowia trzody chlewnej
Table 25. Structure of pig livestock

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Prosięta o wadze do 20 kg Piglets up to 20 kg	Warchlaki o wadze 20–50 kg Piglets between 20 and 50 kg	Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej Pigs of 50 kg and more for slaughter	Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej Pigs of 50 kg and more for breeding	
					razem total	w tym lochy of which sows
Stan w czerwcu As of June						
2021	100,0	16,3	33,8	43,0	6,8	7,0
2022	100,0	17,2	31,2	44,3	7,2	7,0
Stan w grudniu As of December						
2021	100,0	21,1	29,8	42,6	6,5	6,4
2022	100,0	16,3	36,0	40,7	6,9	6,8

2.3. Drób

2.3. Poultry

Pogłowie drobiu ogółem w grudniu 2022 r. w województwie podlaskim liczyło 12689,8 tys. szt. i w ciągu roku zmniejszyło się o 160,9 tys. szt. (o 1,3%), w tym liczebność stada kur ukształtowała się na poziomie 12106,3 tys. szt., czyli o 208,4 tys. szt. (o 1,7%) niższym niż rok wcześniej. Kury nioski stanowiły 9,8% ogólnego stada kur.

W grudniu 2022 r. obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wynosiła 1153,7 szt. i zmniejszyła się w ciągu roku o 14,7 szt., natomiast obsada drobiu kurzego kształtowała się na poziomie 1100,7 szt., czyli o 18,9 szt. niższym niż rok wcześniej.

Tablica 26. Pogłowie drobiu
Stan w grudniu
Table 26. Poultry livestock
As of December

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w szt.	in heads	2021=100
Ogółem Total	12850669	12689750	98,7
W tym kury Of which hens	12314659	12106259	98,3
w tym nioski of which laying hens	1419571	1240980	87,4
Na 100 ha użytków rolnych Per 100 ha of agricultural land	1168,4	1153,7	98,7
W tym kury Of which hens	1119,6	1100,7	98,3
w tym nioski of which laying hens	129,1	112,8	87,3

2.4. Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych

2.4. Production of major animal product

Dane o **produkcji żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- w „**wadze żywej**”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
- w „**wadze poubojowej ciepłej**” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną), łącznie z tłuszczami i podrobami (jeżeli tak zaznaczono), za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

Tablica 27. Produkcja żywca rzeźnego w wadze żywej
Table 27. Production of animals for slaughter in live weigh

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	
	w tonach	in tonnes	2020=100
Ogółem Total	360462	390487	108,3
Bydło (bez cieląt) Cattle (excluding calves)	115372	118362	102,6
Cielęta Calves	144	990	687,5
Trzoda chlewna Pigs	88280	75675	85,7
Owce Sheep	396	353	89,1
Konie Horses	1942	1524	78,5
Drób Poultry	154298	193481	125,4
Kozy i króliki Goats and rabbits	30	102	340,0

Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) w 2021 r. wyniosła 287,3 tys. t i była o 22,8 tys. t (o 8,6%) wyższa od uzyskanej rok wcześniej. O wzroście produkcji zadecydowała przede wszystkim wyższa o 25,2% produkcja mięsa drobiowego oraz o 2,6% – mięsa wołowego. Znacząco zwiększyła się również produkcja podrobów (o 9,4%).

Tablica 28. Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów
 Table 28. Production of meat, fats and pluck

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	
	w tonach	in tonnes	2020=100
Produkcja żywca rzeźnego^a w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) Production of animals for slaughter ^a in terms of meat (including fats and pluck)	264470	287251	108,6
Mięso i tłuszcze Meat and fats	246666	267768	108,6
w tym: of which:			
wołowe beef	59762	61312	102,6
cielęce veal	84	581	691,7
wieprzowe pork	68859	59027	85,7
baranie mutton	168	149	88,7
końskie horseflesh	1181	926	78,4
drobiowe poultry	115904	145111	125,2
kozie goat	2	2	100,0
królicze rabbit	15	55	366,7
dziczyzna game	691	605	87,6
Podroby Pluck	17804	19483	109,4

a W wadze poubojowej ciepłej.
 a In post-slaughter hot weight.

W 2021 r. produkcja mleka krowiego oraz jaj i miodu była wyższa niż przed rokiem, natomiast wełny wyprodukowano mniej niż w 2020 r. Produkcja mleka krowiego wyniosła 3232,9 mln l i w skali roku zwiększyła się o 365,9 mln l (o 12,8%). Produkcja jaj kurzych ukształtowała się na poziomie 352,4 mln szt., czyli o 28,4 mln szt. (o 8,8%) wyższym niż rok wcześniej, zaś miodu wyprodukowano 685,2 t, czyli o 365,7 t, tj. ponad 2-krotnie więcej niż przed rokiem. Produkcja wełny owczej niepranej wyniosła 76,2 t, tj. o 13,5 t (o 15,0%) mniej niż w poprzednim roku.

Tablica 29. Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych, wełny owczej i miodu
 Table 29. Production of cows' milk, hen eggs, sheep wool and honey

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2020=100
Produkcja mleka krowiego: Cow's milk production:			
w tysiącach litrów in thousand litres	2866981	3232858	112,8
na 100 ha użytków rolnych w tys. l per 100 ha of agricultural land in thousand litres	268,0	293,9	109,7
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l Average annual quantity of milk per cow in litres	6228	7134	114,5
Produkcja jaj kurzych w tys. szt. Egg production in thousand units	324028	352413	108,8
Przeciętna roczna liczba jaj od kury nioski w szt. Average annual number of eggs per laying hen in units	221	245	110,9
Produkcja wełny owczej niepranej w kg Sheep's greasy wool production in kg	89629	76153	85,0
Przeciętna roczna ilość wełny od 1 owcy w kg Average annual quantity of wool per 1 sheep in kg	3,4	3,0	88,2
Produkcja miodu w kg Honey production in kg	319436	685171	214,5

Rozdział 3

Chapter 3

Skup produktów rolnych

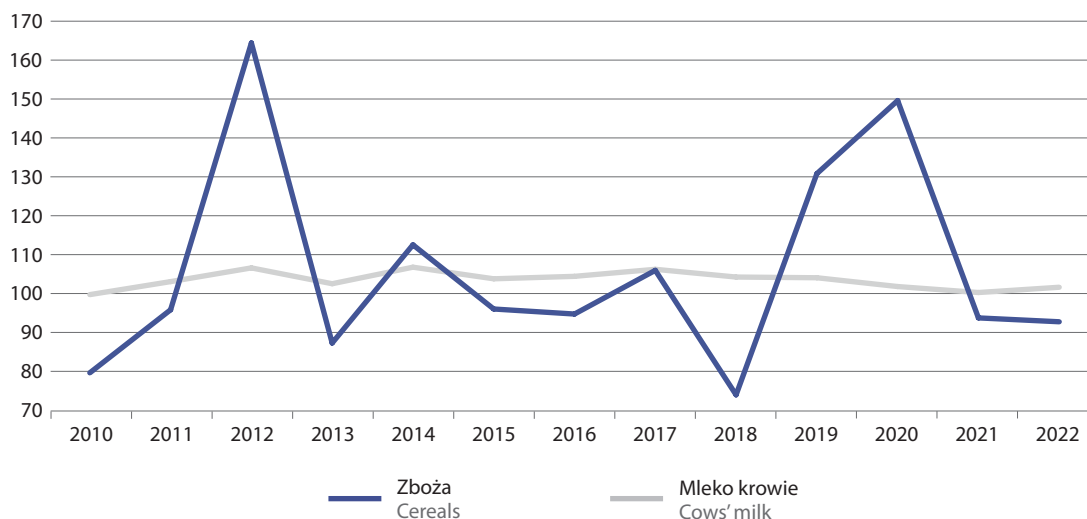
Procurement of agricultural products

Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze prowadzące skup produktów rolnych bezpośrednio od producentów z terenu województwa.

W 2022 r. w województwie podlaskim skupiono 261,0 tys. t ziarna zbóż. W porównaniu z poprzednim rokiem oznacza to spadek o 8,4 tys. t (o 3,1%).

Wykres 13. Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) i mleka krowiego
Rok poprzedni=100

Chart 13. Indices of procurement of basic cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) and cows' milk
Previous year=100

W omawianym roku w regionie skupiono 160,9 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), co oznacza spadek o 13,1 tys. t (o 7,5%) w porównaniu z 2021 r. Skup pszenicy wyniósł 92,8 tys. t i był o 13,2 tys. t (o 12,4%) mniejszy niż rok wcześniej, a skup żyta osiągnął 35,8 tys. t i zwiększył się o 8,1 tys. t (o 29,4%) w odniesieniu do poprzedniego roku.

Skup ziemniaków w analizowanym roku wyniósł 25,2 tys. t. W porównaniu z 2021 r. nastąpił jego spadek o 11,6 tys. t (o 31,6%).

Ze zbiorów uzyskanych w 2022 r. skupiono 13,9 tys. t rzepaku i rzepiku, tj. o 6,3 tys. t (o 31,0%) mniej niż rok wcześniej.

Skup warzyw gruntowych i spod osłon w omawianym roku osiągnął poziom 12,3 tys. t, czyli zmniejszył się o 2,5 tys. t (o 16,8%) w stosunku do roku poprzedniego.

Skup owoców z drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2022 r. był o 67,4% wyższy niż przed rokiem i wyniósł 8,4 tys. t.

Tablica 30. Skup ważniejszych produktów rolnych
Table 30. Procurement of major agricultural products

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Zboża w t Cereals in t	269354	260968	96,9
w tym podstawowe of which basic	174091	161009	92,5
pszenica wheat	105952	92805	87,6
żyto rye	27617	35750	129,4
jęczmień barley	4704	3361	71,4
owies i mieszanki zbożowe oats and cereal mixed	10936	5437	49,7
pszenżyto triticale	24882	23656	95,1
w tym konsumpcyjne i paszowe of which consumer and for feed	174008	160898	92,5
pszenica wheat	105949	92796	87,6
żyto rye	27617	35750	129,4
jęczmień barley	4688	3326	70,9
owies i mieszanki zbożowe oats and cereal mixed	10901	5415	49,7
pszenżyto triticale	24853	23611	95,0
Ziemniaki w t Potatoes in t	36779	25169	68,4
Rzepak i rzepik w t Rape and turnip rape in t	20170	13917	69,0
Warzywa w t Vegetables in t	14761	12281	83,2
Owoce w t Fruit in t	5036	8430	167,4
Żywiec rzeźny w wadze żywej w t Animals for slaughter in live weight in t	361490	421902	116,7
bydło cattle	82305	83219	101,1
cielęta calves	1097	575	52,4
trzoda chlewna pigs	84352	89329	105,9
owce sheep	250	306	122,4
konie horses	999	1213	121,4
drób poultry	192487	247260	128,5

Tablica 30. Skup ważniejszych produktów rolnych (dok.)
 Table 30. Procurement of major agricultural products (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso ^a (łącznie z tłuszczami) w t Animals for slaughter in terms of meat ^a (including fats) in t	254669	300129	117,9
Mleko krowie w tys. l Cows' milk in thousand litres	2644165	2679922	101,4
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt. Consumer hen eggs in thousand units	2085	3608	173,0

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.
 a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

W 2022 r. skupiono 300,1 tys. t żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, czyli o 45,5 tys. t (o 17,9%) więcej niż rok wcześniej. O zwiększeniu poziomu skupu w odniesieniu do 2021 r. zdecydował wzrost podaży wszystkich gatunków zwierząt rzeźnych z wyjątkiem cieląt, w przypadku których odnotowano spadek skupu.

W omawianym roku w województwie skupiono 83,2 tys. t żywca wołowego w wadze żywej, tj. o 0,9 tys. t (o 1,1%) więcej niż w roku poprzednim. Skup żywca wieprzowego ukształtował się na poziomie 89,3 tys. t i był o 5,0 tys. t (o 5,9%) wyższy niż przed rokiem. Żywca drobiowego skupiono 247,3 tys. t, czyli o 54,8 tys. t (o 28,5%) więcej niż w 2021 r.

Skup mleka z terenu województwa podlaskiego w 2022 r. wyniósł 2679,9 mln l i był o 35,8 mln l (o 1,4%) wyższy niż w roku poprzednim.

Skup jaj kurzych konsumpcyjnych w omawianym roku ukształtował się na poziomie 3608 tys. szt. i zwiększył się o 1523 tys. szt., tj. o 73,0% w odniesieniu do zanotowanego w 2021 r.

Wartość skupionych produktów rolnych (w cenach bieżących) w analizowanym roku zamknęła się kwotą 9869,9 mln zł i była o 3347,3 mln zł (o 51,3%) wyższa od zanotowanej rok wcześniej. O wzroście wartości skupu ogółem zdecydowało zwiększenie wartości skupionych produktów roślinnych oraz zwierzęcych odpowiednio o 37,2% i 52,1%. Produkty zwierzęce stanowiły 95,2% ogólnej wartości skupu, natomiast roślinne – pozostałe 4,8%.

Wartość skupu ogółem (w cenach bieżących) w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych ukształtowała się na poziomie 8974 zł, co oznacza wzrost o 3044 zł (o 51,3%) w porównaniu z poprzednim rokiem.

Tablica 31. Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące^a)
 Table 31. Procurement value of agricultural products (current prices^a)

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		2021=100
W milionach złotych In million PLN			
Ogółem Total	6522,6	9869,9	151,3
Produkty roślinne Crop products	344,0	472,1	137,2
Produkty zwierzęce Animal products	6178,6	9397,8	152,1
Na 1 ha użytków rolnych w zł Per 1 ha of agricultural land in PLN			
Ogółem Total	5930	8974	151,3
Produkty roślinne Crop products	313	429	137,1
Produkty zwierzęce Animal products	5618	8544	152,1

^a Płacone dostawcom; bez podatku od towarów i usług.
^a Paid to suppliers; excluding VAT.

Rozdział 4

Chapter 4

Ceny w rolnictwie

Prices in agriculture

W województwie podlaskim w 2022 r., podobnie jak w roku poprzednim, zanotowano wzrost cen ziemi w obrocie prywatnym. Przeciętna cena 1 ha gruntów ornych ukształtowała się na poziomie 62,5 tys. zł i była o 14,5% wyższa niż przed rokiem. Ceny ziemi były uzależnione od klasy bonitacyjnej, położenia gruntów oraz jakościowej przydatności do prowadzenia określonych upraw. Za 1 ha gruntów ornych dobrych (pszenno-buraczanych) płacono przeciętnie 80,0 tys. zł (o 7,7% więcej niż w poprzednim roku), średnich (żytnio-ziemniaczanych) – 69,7 tys. zł (o 15,2% więcej niż rok wcześniej) oraz słabych (piaszczystych) – 49,6 tys. zł (o 16,6% więcej niż przed rokiem).

Przeciętna cena zakupu/sprzedaży 1 ha łąki w analizowanym roku ukształtowała się na poziomie 45,7 tys. zł i była o 17,7% wyższa niż rok wcześniej. Za 1 ha łąki dobrej płacono średnio 49,8 tys. zł (o 21,9% więcej niż w poprzednim roku), natomiast przeciętna cena 1 ha łąki słabej wyniosła 39,9 tys. zł (o 9,7% więcej niż w 2021 r.).

Z badań przeprowadzonych w 2022 r. wynika, że przeciętna cena dzierżawy 1 ha gruntów ornych w województwie podlaskim wyniosła 0,6 tys. zł, tj. o 2,7% mniej od średniej ceny w poprzednim roku, natomiast za dzierżawę 1 ha łąki również płacono 0,6 tys. zł, tj. o 2,2% więcej niż przed rokiem.

Tablica 32. Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym

Table 32. Average prices of arable land and meadows in private turnover

Wyszczególnienie Specification	2021	2022		2021	2022	
	województwo podlaskie Podlaskie Voivodship			Polska Poland		
	za 1 ha w zł per 1 ha in PLN		2021=100	za 1 ha w zł per 1 ha in PLN		2021=100
Zakup/sprzedaż Procurement/sale						
Grunty orne Arable land	54629	62528	114,5	49929	59387	118,9
dobre (klasy I, II, IIIa) good quality (I, II, IIIa class)	74250	80000	107,7	60236	70568	117,2
średnie (klasy IIIb, IV) medium quality (IIIb, IV class)	60508	69676	115,2	51699	61068	118,1
słabe (klasy V, VI) poor quality (V, VI class)	42551	49620	116,6	36953	44918	121,6
Łąki Meadows	38805	45658	117,7	32189	37103	115,3
dobre good quality	40833	49783	121,9	34469	39626	115,0
słabe poor quality	36371	39909	109,7	28848	34056	118,1

Tablica 32. Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym (dok.)
 Table 32. Average prices of arable land and meadows in private turnover (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2021	2022		2021	2022	
	województwo podlaskie Podlaskie Voivodship			Polska Poland		
	za 1 ha w zł per 1 ha in PLN	2021=100		za 1 ha w zł per 1 ha in PLN	2021=100	
Dzierżawa Lease						
Grunty orne Arable land	666	648	97,3	1224	1429	116,7
dobre (klasy I, II, IIIa) good quality (I, II, IIIa class)	779	822	105,5	1395	1610	115,4
średnie (klasy IIIb, IV) medium quality (IIIb, IV class)	709	681	96,1	1292	1526	118,1
słabe (klasy V, VI) poor quality (V, VI class)	574	585	101,9	860	963	112,0
Łąki Meadows	581	594	102,2	718	751	104,6
dobre good quality	615	694	112,8	768	815	106,1
słabe poor quality	487	458	94,0	617	670	108,6

W 2022 r. w kraju przeciętne ceny zakupu/sprzedaży i dzierżawy zarówno gruntów ornych, jak i łąk były wyższe niż przed rokiem.

Pomimo obserwowanych zmian cen ziemi rolnej w skali kraju i województwa, nadal przeciętne ceny zakupu/sprzedaży gruntów ornych w województwie podlaskim były wyższe niż w Polsce, zaś ceny dzierżawy gruntów ornych były niższe. Podobnie sytuacja kształtowała się w przypadku cen łąk: ich sprzedaż w regionie była korzystniejsza niż w kraju, a przekazanie w dzierżawę było bardziej opłacalne w kraju niż w Podlaskiem.

Dane o **cenach skupu** prezentuje się bez podatku VAT; dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen prowadzone przez stałych ankieterów na celowo wytypowanych targowiskach.

Średnia cena skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych w województwie podlaskim w 2022 r. wyniosła 137,00 zł za 1 dt i była o 52,9% wyższa niż przed rokiem. Ceny wszystkich gatunków zbóż w skupie wzrosły w porównaniu z zanotowanymi rok wcześniej.

Przeciętna cena skupu pszenicy konsumpcyjnej i paszowej w omawianym roku wyniosła 150,34 zł za 1 dt i była o 51,7% wyższa niż w poprzednim roku. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 162,35 zł. W analizowanym roku cena żyta konsumpcyjnego i paszowego w skupie ukształtowała się na poziomie 113,68 zł za 1 dt, tj. o 52,6% wyższym od zanotowanego w 2021 r. W obrocie targowiskowym cena żyta osiągnęła poziom 118,08 zł za 1 dt.

W omawianym roku przeciętna cena skupu ziemniaków wyniosła 44,28 zł za 1 dt i zwiększyła się o 38,2% w odniesieniu do zanotowanej rok wcześniej. Średnia cena ziemniaków jadalnych późnych na targowiskach ukształtowała się na poziomie 155,57 zł za 1 dt.

Tablica 33. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych
Table 33. Average procurement prices of major agricultural products

Wyszczególnienie Specification	2021	2022				
		miesiące months				
	01-12	03	06	09	12	
W złotych In PLN						
Ziarno zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt Basic grains: consumer and for feed – per dt	89,62	137,00	145,33	153,52	138,28	135,67
w tym: of which:						
pszenicy wheat	99,07	150,34	154,61	159,53	146,52	141,80
żyta rye	74,49	113,68	108,65	140,28	118,14	108,00
jęczmienia barley	80,39	122,57	117,20	136,24	127,40	122,95
Ziemniaki – za 1 dt Potatoes – per dt	32,05	44,28	121,17	141,33	38,23	79,21
Żywiec rzeźny – za 1 kg: Animals for slaughter – per kg:						
wołowy beef	7,47	9,95	10,43	10,79	10,61	10,65
wieprzowy pork	4,74	6,63	6,21	6,85	7,84	7,77
drobiowy poultry	4,19	5,87	5,33	6,40	6,52	5,88
Mleko – za 1 l Milk – per l	1,63	2,41	2,03	2,33	2,57	2,93
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Analogous period of the previous year=100						
Ziarno zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych Basic grains: consumer and for feed	141,7	152,9	180,9	175,27	147,2	107,3
w tym: of which:						
pszenicy wheat	136,3	151,7	169,0	166,7	146,3	106,2
żyta rye	152,9	152,6	161,6	197,7	148,9	110,7
jęczmienia barley	124,9	152,5	158,8	168,4	161,5	107,5
Ziemniaki Potatoes	103,9	138,2	152,1	138,1	152,3	218,3
Żywiec rzeźny: Animals for slaughter:						
wołowy beef	115,9	133,2	159,2	149,1	134,8	117,0
wieprzowy pork	92,6	139,8	118,9	127,3	165,1	168,4
drobiowy poultry	123,4	140,1	137,3	144,9	150,3	132,6
Mleko Milk	111,6	147,6	128,0	150,6	159,1	156,3

W 2022 r. w województwie podlaskim średnia cena 1 kg żywca wołowego w punktach skupu wzrosła o 33,2% w odniesieniu do zanotowanej rok wcześniej i wyniosła 9,95 zł.

Za 1 kg żywca wieprzowego w skupie w omawianym roku płacono średnio 6,63 zł, czyli o 39,8% więcej niż w 2021 r.

W 2022 r. w województwie podlaskim cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 5,87 zł za 1 kg i była o 40,1% wyższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku.

Za 1 l mleka w omawianym roku w regionie producenci otrzymywali w skupie średnio 2,41 zł, tj. o 47,6% więcej niż przed rokiem.

Tablica 34. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2022 r.

Table 34. Average marketplace prices received by farmers in 2022

Wyszczególnienie Specification	Miesiące Months				
	01-12	03	06	09	12
W złotych In PLN					
Ziarno zbóż podstawowych konsumpcyjnych – za 1 dt: Basic consumer grains – per dt:					
pszenicy wheat	162,35	147,64	178,11	169,71	168,44
żyta rye	118,08	105,71	121,25	130,17	126,88
jęczmienia barley	145,52	131,72	155,67	157,50	157,71
Ziemniaki jadalne ^a – za 1 dt Edible potatoes ^a – per dt	155,57	151,06	133,93	175,91	154,17
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Analogous period of the previous year=100					
Ziarno zbóż podstawowych konsumpcyjnych: Basic consumer grains:					
pszenicy wheat	.	.	.	158,4	145,3
żyta rye	.	.	.	156,78	136,5
jęczmienia barley	.	.	.	172,4	149,1
Ziemniaki jadalne ^a Edible potatoes ^a	.	.	.	119,3	107,3

a Przeciętne ceny roczne – bez notowań cen ziemniaków wczesnych; od lipca – dla okresów miesięcznych ceny ziemniaków ze zbiorów danego roku.

U w a g a. W 2021 r. ze względu na decyzję o zamknięciu targowisk z powodu zagrożenia chorobą COVID-19, badanie cen targowiskowych było zawieszono od stycznia do czerwca.

a Average annual prices – excluding quotations of early kinds of potatoes; since July – for month periods the prices of potatoes harvested in a given year.

N o t e. In 2021, due to the decision on closing marketplaces resulting from the threat of the COVID-19 disease, the marketplace price survey was suspended from January to June.

Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta uległa zmniejszeniu w odniesieniu do poprzedniego roku. Ukształtowała się ona na poziomie 5,6 wobec 7,6 w 2021 r. Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do targowiskowej ceny jęczmienia w analizowanym roku wyniosła 4,6 wobec 5,9 w 2021 r.

Rozdział 5

Chapter 5

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

Globalna produkcja rolnicza obejmuje (ustaloną szacunkowo):

- produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu **produkcji rolniczej w cenach stałych** przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

W 2021 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wartość globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych) w województwie podlaskim zwiększyła się o 14,6%, przy czym wartość produkcji roślinnej wzrosła o 13,6%, natomiast zwierzęcej – o 14,9%.

Wartość końcowej produkcji rolniczej (w cenach stałych) wytworzonej w województwie w omawianym roku była o 15,6% wyższa w porównaniu z zanotowaną w 2020 r. Zdecydował o tym zarówno wzrost produkcji roślinnej (o 28,2%), jak i zwierzęcej (o 13,9%).

W odniesieniu do 2020 r. zwiększeniu (o 13,8%) uległa także wartość towarowej produkcji rolniczej (w cenach stałych). Wartość towarowej produkcji roślinnej w regionie zwiększyła się o 44,5%, zaś produkcja zwierzęca była o 10,5% wyższa niż rok wcześniej.

Tablica 35. Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)
 Table 35. Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	2020	2021
	rok poprzedni=100 previous year=100	
Produkcja globalna Gross output	98,9	114,6
roślinna crop	108,0	113,6
zwierzęca animal	96,1	114,9
Produkcja końcowa Final output	97,2	115,6
roślinna crop	107,6	128,2
zwierzęca animal	95,9	113,9
Produkcja towarowa Market output	98,2	113,8
roślinna crop	112,8	144,5
zwierzęca animal	96,8	110,5

W analizowanym roku udział województwa podlaskiego w krajowej globalnej produkcji rolniczej ukształtował się na poziomie 7,4% i w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem wzrósł o 1,1 p. proc. W przypadku produkcji roślinnej wyniósł on 3,5%, natomiast zwierzęcej – 11,7%.

Udział regionu w ogólnopolskiej produkcji towarowej osiągnął 7,4% i był o 1,1 p. proc. wyższy niż w 2020 r. W przypadku produkcji roślinnej wyniósł 2,2%, zaś zwierzęcej – 11,1%.

W ogólnej wartości globalnej produkcji rolniczej w województwie podlaskim 24,7% stanowiła produkcja roślinna, natomiast pozostałe 75,3% przypadało na dominującą w regionie produkcję zwierzęcą. Najwyższy udział w wartości wytworzonej produkcji roślinnej miały zboża (które stanowiły 10,1% produkcji globalnej ogółem), a w zwierzęcej – mleko krowie (49,7%).

W ogólnej wartości towarowej produkcji rolniczej w regionie 12,4% stanowiła produkcja roślinna, natomiast aż 87,6% – produkcja zwierzęca, w której dominowała produkcja mleka krowiego (58,9% produkcji towarowej ogółem).

Tablica 36. Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)
 Table 36. Structure of gross and market agricultural output (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	2020	2021
	w odsetkach in percent	
Produkcja globalna Gross output		
Ogółem Total	100,0	100,0
Produkcja roślinna Crop output	25,5	24,7
zboża cereals	12,1	10,1
w tym zboża podstawowe of which basic cereals	7,7	5,7
w tym: pszenica of which: wheat	1,8	1,6
żyto rye	1,6	0,9
jęczmień barley	0,4	0,5
ziemniaki potatoes	1,5	2,4
przemysłowe industrial	1,6	1,3
warzywa vegetables	1,2	0,8
owoce fruit	1,2	0,9
siano łąkowe meadow hay	2,9	4,6
pozostałe others	5,0	4,6
Produkcja zwierzęca Animal output	74,5	75,3
żywiec rzeźny ^a animals for slaughter ^a	23,1	20,6
w tym: of which:		
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	8,9	7,6
cielęta calves	1,2	1,0
trzoda chlewna pigs	5,6	4,6
drób poultry	7,2	7,2
przyrost stada (podstawowego i obrotowego) increase in herd (basic and working)	0,4	1,3
mleko krowie cows' milk	46,9	49,7
jaja kurze hen eggs	2,2	2,2
obornik manure	1,9	1,5
pozostałe others	0,0	0,0

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
 a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

Tablica 36. Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (dok.)

Table 36. Structure of gross and market agricultural output (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2020	2021
	w odsetkach in percent	
Produkcja towarowa Market output		
Ogółem Total	100,0	100,0
Produkcja roślinna Crop output	10,4	12,4
zboża cereals	5,3	4,6
w tym zboża podstawowe of which basic cereals	3,9	3,2
w tym: pszenica of which: wheat	0,3	0,3
żyto rye	1,2	0,4
jęczmień barley	0,1	0,1
ziemniaki potatoes	1,4	1,9
przemysłowe industrial	0,7	0,7
warzywa vegetables	0,8	0,7
owoce fruit	1,4	1,0
pozostałe others	0,8	3,5
Produkcja zwierzęca Animal output	89,6	87,6
żywiec rzeźny ^a animals for slaughter ^a	28,3	26,2
w tym: of which:		
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	10,6	9,3
cielęta calves	1,2	1,0
trzoda chlewna pigs	6,7	6,1
drób poultry	9,5	9,6
mleko krowie cows' milk	58,5	58,9
jaja kurze hen eggs	2,5	2,5
pozostałe others	0,3	0,0

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

Uwagi ogólne

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności**, co oznacza sumaryczne ujęcie produkcji roślinnej i zwierzęcej niezależnie od tego, do której sekcji gospodarki narodowej (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) zaliczane są podmioty gospodarcze, które tę produkcję wytworzyły.
2. Ze względu na zmiany metodologii badań rolniczych od 2021 r. dane zaprezentowano bez wyszczególniania gospodarstw indywidualnych. Do przeliczeń wskaźników natężenia na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (według stanu w dniu 1 czerwca).
3. **Gospodarstwo rolne** – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą. Do działalności rolniczej zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych, chów i hodowlę zwierząt w gospodarstwie (bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, zwierząt futerkowych, zwierząt łownych utrzymywanych na rzeź), pszczół oraz działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa, czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

4. Dane dotyczące **produkcji roślinnej** opracowano na podstawie wynikowego szacunku.

Do obliczenia wynikowych wielkości produkcji roślinnej wykorzystano:

- a. w zakresie powierzchni poszczególnych upraw:
 - szacunki prowadzone przez rzeczoznawców terenowych,
 - dane ze źródeł administracyjnych,
 - dane satelitarne dla wybranych upraw;
- b. w zakresie plonów:
 - ekspertyzy rzeczoznawców terenowych GUS d/s produkcji roślinnej, w tym ogrodniczej, z grudnia 2022 r.,
 - dane administracyjne w zakresie produkcji buraków cukrowych.

5. Pod pojęciem **plon** rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu zebranego z jednostki powierzchni (ha). W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych jako średnich ważonych, gdzie waga jest powierzchnią danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).
6. Dane o **powierzchni i produkcji ziemniaków, warzyw oraz truskawek** w latach 2021 i 2022 nie uwzględniają ich uprawy w ogrodach przydomowych.
7. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowie zwierząt gospodarskich zestawiono **według siedziby użytkownika**, tzn. miejsca zamieszkania użytkowników gospodarstw indywidualnych bądź miejsca lokalizacji zarządu w przypadku pozostałych gospodarstw, bez względu na miejsce położenia gruntów.
8. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

9. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.
10. Ze względu na zaokrąglenia danych (w tym zaokrąglenia automatyczne zastosowane w procesie uogólnienia danych z próby w badaniach reprezentacyjnych), w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Dane te są poprawne pod względem merytorycznym.

General notes

1. Information presented herein has been compiled with the use of the **kind of activity method**, what is understood as a summing up of the crop and animal production conducted by economic entities, irrespective of the section of the NACE Rev. 2 (according to PKD), which they were included in.
2. Due to changes in the methodology of agricultural research, from 2021 the data will be presented without specifying private farms. Intensity ratios per unit of agricultural land area have been calculated on the basis of agricultural land area of the National Agricultural Census 2020 (as of 1 June).
3. **An agricultural holding** – a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and conducts agricultural activity. An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock in a farm, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, fur animals, wild animals kept for slaughter, and bees, as well as activity of maintaining agricultural land, no longer used for production purposes, in accordance with cultivation principles and with respect for environment protection requirements (according to the norms).

A private farm is an agricultural holding used by a natural person. Private farms include:

- holdings with the area of 1 ha or more of agricultural land,
- holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) on a significant (determined by the appropriate thresholds) scale, including special branches of agricultural activities.

A holder is understood as either a natural person, a legal person or an organisational unit without legal personality, actually using the land, regardless of whether as an owner or a leaseholder, or using the land in any other respect, irrespective of whether the land constituting the farm is situated in one or in several gminas.

4. Data on the **crop output** were prepared on the basis of the final estimation.

The final calculations of the crop output were based:

- a. for sown area and crops area:
 - on local experts' estimates,
 - on administrative sources,
 - on the basis of satellite data for selected crops;
- b. for yields:
 - estimations and assessments of local experts of the Statistics Poland in crop production, including horticultural crops (as of December 2022),
 - administrative data on sugar beet production.

5. **Yield** is understood as a number of weight units (dt) of particular agricultural product harvested from the area unit (ha). Yield estimation consists of calculation of average yields as a weighted average, where the weight is the area of given cultivation. During the calculation, area of high and low yields as well as area which did not get in the crop (because of hailstorm, flood, etc.) have been taken into consideration.
6. Data on the **area and on the production of potatoes, vegetables and strawberries** in 2021 and 2022 do not comprise their cultivation in kitchen gardens.
7. Data on land use, sown area and livestock have been presented by **the residence of the agricultural holding user**, i.e. by the residence of a private farm user or, in the case of other agricultural holdings, by the management head office, irrespective of the location of land.

8. **Relative numbers (indices, percentages)** have been, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
9. Selected information for the last year have been presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.
10. Due to the rounding of data (including automatic rounding performed in the in the sample data aggregation process), in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total". Data are correct in terms of content.

Aneks

Appendix

I. Rolnictwo w województwie podlaskim na tle kraju i pozostałych województw w 2022 r.

I. Agriculture in Podlaskie Voivodship against the background of the country and other voivodships in 2022

Wyszczególnienie	Plony z 1 ha Yields per 1 ha						Bydło ^a na 100 ha użytków rolnych Cattle ^a per 100 ha of agricultural land	
	zboża podstawowe łącznie z mieszankami zbożowymi basic cereals including mixed grains		ziemniaki ^d potatoes ^d		rzepak i rzepik rape and turnip rape			
	w dt in dt	lokata place	w dt in dt	lokata place	w dt in dt	lokata place	w szt. in heads	lokata place
POLSKA	45,9	x	308	x	33,8	x	43,1	x
Dolnośląskie	49,1	5	260	15	31,5	15	12,2	16
Kujawsko-pomorskie	51,6	3	330	3	34,2	8	47,7	4
Lubelskie	46,9	8	324	4	33,9	9	26,1	12
Lubuskie	40,0	13	210	16	29,8	16	21,1	13
Łódzkie	42,2	11	302	11	33,2	10	45,7	6
Małopolskie	45,4	9	330	2	32,7	13	29,3	9
Mazowieckie	36,8	16	318	7	32,2	8	61,0	3
Opolskie	62,0	1	343	1	35,0	3	26,2	11
Podkarpackie	39,8	14	268	13	32,7	12	13,5	14
Podlaskie	37,9	15	266	14	35,4	2	95,9	1
Pomorskie	47,4	7	320	6	37,5	1	30,6	8
Śląskie	43,5	10	283	12	34,4	6	34,3	7
Świętokrzyskie	40,0	12	321	5	31,8	14	29,0	10
Warmińsko-mazurskie	53,4	2	312	9	34,5	4	46,1	5
Wielkopolskie	48,0	6	315	8	34,4	5	65,0	2
Zachodnio-pomorskie	49,7	4	303	10	33,0	11	12,7	15

a Stan w czerwcu. b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; łącznie z tłuszczami
a As of June. b It concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight

Trzoda chlewna ^a na 100 ha użytków rolnych Pigs ^a per 100 ha of agricultural land		Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso ^b na 1 ha użytków rolnych Production of animals for slaughter in terms of meat ^b per 1 ha of agricultural land		Produkcja mleka krowiego na 1 ha użytków rolnych Cow's milk production per 1 ha of agricultural land		Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy Average annual quantity of milk per cow		Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych (ceny bieżące ^c) Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land (current prices ^c)		Specification
w szt. in heads	lokata place	w kg in kg	lokata place	w l in l	lokata place	w l in l	lokata place	w zł in zł	lokata place	
64,3	x	359	x	967	x	6136	x	7404	x	POLAND
19,1	12	73	16	191	15	4396	13	4044	13	Dolnośląskie
85,0	4	341	6	995	5	7248	2	8485	5	Kujawsko-pomorskie
29,0	9	148	14	567	9	5984	7	5076	11	Lubelskie
18,5	14	299	9	199	14	2678	16	5124	10	Lubuskie
92,0	3	151	4	1020	4	5947	8	9422	3	Łódzkie
16,7	15	182	13	535	11	3778	14	2454	16	Małopolskie
61,7	5	665	1	1704	2	6824	4	11477	1	Mazowieckie
57,6	6	216	12	626	8	7366	1	6743	7	Opolskie
13,5	16	78	15	300	13	4548	12	2592	15	Podkarpackie
28,2	10	261	11	2939	1	7134	3	8974	4	Podlaskie
100,8	2	423	5	554	10	6124	6	7452	6	Pomorskie
43,9	7	479	3	815	7	6708	5	6629	8	Śląskie
27,8	11	266	10	478	12	4736	11	3562	14	Świętokrzyskie
43,4	8	306	8	1053	5	5487	9	6237	9	Warmińsko-mazurskie
192,5	1	601	2	942	6	5473	10	10930	2	Wielkopolskie
18,9	13	315	7	147	16	2979	15	4612	12	Zachodnio-pomorskie

i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. c Płacone dostawcom; bez podatku od towarów i usług. d Bez produkcji w ogrodach przydomowych.
c Paid to suppliers; excluding VAT. d Excluding production in kitchen gardens.

II. Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie

II. Trends and major economic and production results in agriculture

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gospodarstwa rolne (stan w czerwcu) ^{ab} w tys. Agricultural holdings (as of June) ^{ab} in thousands	84,1	92,8	80,9	79,1	.	.	81,2	.	.	.	76,7	.	.
Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych (stan w czerwcu) ^{ab} w tys. ha Agricultural land area in agricultural holdings (as of June) ^{ab} in thousand ha	1057,0	1058,6	1083,4	1074,1	1078,0	1058,3	1094,0	1064,1	1072,7	1094,5	1099,9	.	.
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^{ab} w %: Share in total sown area (as of June) ^{ab} in %:													
zbóż podstawowych basic cereals	44,0	43,3	39,4	37,3	37,4	37,7	35,4	36,3	38,0	42,1	39,5	38,0	38,2
ziemniaków ^c potatoes ^c	2,8	2,8	1,9	3,8	1,6	1,8	1,2	2,5	1,0	2,2	0,9	2,1	0,8
roślin przemysłowych ^d industrial plants ^d	1,6	1,4	1,4	1,6	1,8	1,8	2,1	2,5	3,0	2,4	2,9	3,1	3,4
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:													
zbóż podstawowych basic cereals	29,0	25,9	29,1	28,6	31,9	27,9	28,1	30,4	24,2	26,9	38,1	36,3	39,0
ziemniaków ^c potatoes ^c	206	202	210	190	224	163	221	260	270	196	292	258	266
rzepaku i rzepiku of rape and turnip rape	23,9	26,4	28,0	31,6	32,2	28,7	25,8	32,9	26,6	31,0	32,4	32,5	35,4
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{def} na 100 ha użytków rolnych Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{def} per 100 ha of agricultural land	76,4	79,5	75,5	78,2	77,3 ^g	78,6 ^g	74,9	82,3 ^h	82,2 ^h	81,1 ^h	81,6	84,4 ⁱ	78,4 ⁱ
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^a w % Share of cows in cattle stocks (as of June) ^a in %	52,0	48,8	51,1	49,1	47,5	48,3	46,2	45,5	45,5	44,4	45,2	42,5	39,5
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^{af} w % Share of sows in pig stocks (as of June) ^{af} in %	9,4	8,5	9,4	9,1	8,7	8,2	8,4	8,0	7,2	7,0	6,8	6,7	7,0
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^k na 1 ha użytków rolnych w kg Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^k per 1 ha of agricultural land in kg	196,1	191,6	176,6	200,0	208,4	221,4	224,4	257,3	252,7	.	240,5	261,2	.

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b W 2020 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Łącznie z powierzchnią i produkcją w ogrodach przydomowych; z wyjątkiem 2020 r. d Buraki cukrowe, rzepak i rzepik, len (łącznie z lnem oleistym), konopie i tytoń. e Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0. f Trzoda chlewna w latach: 2011, 2012 i 2013 – stan w końcu lipca. g Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r. h Do obliczeń przyjęto stan koni z 2016 r. i Do obliczeń przyjęto stan koni z 2020 r. k Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej.

a In 2010 data of the National Agricultural Census. b In 2020 data of the National Agricultural Census. c Including the area and production in kitchen gardens; except 2020. d Sugar beets, rape, turnip rape, flax (including oil-flax), hemp and tobacco. e The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0. f Pigs in 2011, 2012 and 2013 – as of the end of July. g For the calculation we use the horse stocks of 2013. h For the calculation we use the horse stocks of 2016. i For the calculation we use the horse stocks of 2020. k Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horse-flesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (dok.)

II. Trends and major economic and production results in agriculture (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Produkcja mleka krowiego w l: Production of cows' milk in l:													
na 1 ha użytków rolnych per 1 ha of agricultural land	1863	2076	2097	2198	2195	2424	2362	2567	2643	.	2607	2939	.
na 1 krowę per cow	4105	4754	4914	5143	5251	5673	5872	6090	6187	.	6228	7134	.
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^a na 100 ha użytków rolnych w szt. Agricultural tractors (as of June) ^a per 100 ha of agricultural land in units	9,6	.	.	9,8	.	.	10,1	.	.	.	9,8	.	.
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{abf} na 1 ha użytków rolnych w kg Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{abf} per 1 ha of agricultural land in kg	106,2	95,3	99,5	97,6	115,7	88,7	95,1	109,6	124,0	106,1	120,5	.	.

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b W 2020 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. f Trzoda chlewna w latach: 2011, 2012 i 2013 – stan w końcu lipca. l Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13, 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2017/18, 2018/19, 2019/2020; lata gospodarcze obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.); rok gospodarczy 2019/20 oznacza okres od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r.

a In 2010 data of the National Agricultural Census. b In 2020 data of the National Agricultural Census. f Pigs in 2011, 2012 and 2013 – as of the end of July. l Concerns respectively the: 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13, 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2017/18 and 2018/19 farming years; farming years cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019); the 2019/20 farming year covers the period from 2 June 2019 to 1 June 2020.